

УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Об'єднання трьох інститутів у один Університет дало дуже багато переваг, які за рік адаптації та реконструкції інститутів виявили себе як такі, що можуть достойно відповідати викликам сучасного суспільства і стандартам елітарної національної освіти.

Фото Сергія Смирнова

Ганна ДУТКА,
директор ЛІБС УБС НБУ

№ 1–2 газета
(5–6) Університету банківської справи
2009 рік Національного банку України
виходить з травня 2008 року

Фото Сергія Смирнова

тема номера

Міжнародна співпраця

Детальніше на 7–13 стор.

■ **НАПРИКІНЦІ РОКУ** ректора Університету професора Тамару Степанівну Смовженко нагороджено відзнакою «Патріот України» і вручено медаль «Народна шана працівникам банківської справи». Ці нагороди – свідчення визнання діяльності Тамари Степанівни на найвищому рівні нашої країни, доброї волі і щирих намірів ректора, звитяжної роботи на зміцнення та процвітання банківської системи України, палкої любові до Вітчизни, яка декларується конкретними справами і благими ділами для громади, народу, пле-

канням і вихованням справжньої національної еліти – нової генерації успішних, духовно багатих, відданих своїй справі і народові фахівців. Вітаємо Вас!

■ **ЗА ПІДСУМКАМИ МОНУ** за 2008 рік, ЛІБС УБС НБУ визнано кращим навчальним закладом, стан фізичного виховання в якому є на найвищому рівні. У Всеукраїнському конкурсі-огляді, лауреатом якого став ЛІБС УБС НБУ, брали участь більше ніж 500 вишів третього та четвертого рівнів акредитації. Вітаємо!

Ямрію про студентів, котрі постійно пізнають, таких, які здатні діяти, не обмежуючись традиційним спрямуванням навчального процесу. Зараз ми навчаємо нове покоління студентів, і я вірю, що це вже і є та генерація, що дасть нам стабільний інноваційний розвиток. Тож які цілі щодо цього ми ставимо?

Підвищити ефективність наукових досліджень, скоротивши розрив між наукою та освітою, з одного боку, та практики – з другого. У змісті підготовки економістів потрібно передбачити органічне поєднання економічних знань зі знаннями із сфер системного аналізу, психології, соціології, культурології та інших наук, їх теоретичними і практичними аспектами. Необхідно розробити систему показників, що відображають якісні результати освітянської діяльності Університету, раціонально перерозподілити наявні ресурси на ключових напрямках, своєчасно використовувати світові надбання у сфері вищої економічної освіти, забезпечувати інтенсивну взаємодію студентів, викладачів і адміністрації з відповідними закордонними партнерами.

Викладач – не тільки наставник і носій знань, він – організатор процесу опанування студентами знань, способами мислення та діями на умовах партнерських стосунків. Тож треба йти до зміни його ролі.

Роль факультетів та їхніх керівників значно зросте за рахунок зміщення акцентів діяльності колективів факультетів із моніторингу результатів навчання та адміністрування особового складу студентів на організацію науково-дослідних робіт, пошук і впровадження нових методик навчання, розвиток людського та інтелектуального потенціалу.

Блочно-модульна структура формування навчальних планів об'єднає в рамках окремих модулів логічно пов'язані та споріднені дисципліни. Тож у запровадженні цього – наше наступне завдання. На часі також і перегляд на кафедрах переліку наявних дисциплін.

За рахунок планування розкладу під різні форми навчальних занять, що відбуваються із застосуванням інноваційних технологій (тренінги, рольові ігри, презентації тощо), можна суттєво оптимізувати організацію навчального процесу. Також потребує вдосконалення відбіркова складова навчальних планів фахових компетенцій.

Останнім часом графік навчального процесу на бакалавраті майже не змінювався. Тут теж потрібно попрацювати. Так само й над тим, щоб оптимізувати структуру науково-педагогічних кадрів з метою підвищення участі професорів і доцентів у практичній підготовці студентів.

Зараз наш Університет удосконалює регламент формування педагогічного навантаження. При розробленні нового навчально-методичного забезпечення особливу увагу слід звернути на завдання інноваційного характеру, що вимагають творчого розв'язання і активізують пізнавальну діяльність студентів.

Потрібно розробити план поступового переобладнання навчальних приміщень Університету щодо створення умов для впровадження інноваційних технологій, оснащення аудиторій різноманітним технічним, інтерактивним обладнанням. Такого поступового переведення в активний дидактичний формат потребують і лекції (моделі інтерактивного лекційного заняття – лекція-аналіз, проблемна лекція, лекція-діалог, лекція-семинар, лекція з активними дидактичними елементами). Кейс-методи, ділові ігри, тренінги, прийоми «мозгового штурму», круглі столи – ось ті інноваційні методики та навчальні технології, які потрібно використовувати при викладанні як базових, так і професійно орієнтованих дисциплін.

Останнє завдання, на якому я хочу наголосити, – поліпшення результативності дипломних магістерських робіт. Тут слід рекомендувати науковим керівникам ширше використовувати дослідження управлінських і виробничих проблем, які є на фірмах, в установах, де студент проходив практику; потреб у структурних змінах підприємств, установ; мотивації до здійснення змін та наявних фінансових і кадрових ресурсів, а також проведення маркетингових досліджень певного ринкового сегмента і формування альтернативних варіантів вирішення проблем.

Знаю, що розрізнено певні із цих завдань в інститутах вже виконані чи якраз перебувають на стадії активного впровадження. Але моя мрія – щоб біля кожного пункту з цих окреслених мною загальних завдань стояла відмітка кожного з наших інститутів: «Це в нас є і працює». І я знаю, що буде саме так!

Фото Сергія СМІРНОВА

Узимку два наших інститути – Львівський і Харківський святкують свої дні народження. Здоров'я, натхнення та віри у здійсненні всіх наших задумів і планів

**зичу вам,
професор**

**Тамара СМОВЖЕНКО,
ректор УБС НБУ.**

«Людина економічна в пошуках своєї духовності»

(Роздуми з приводу засідання Дискусійного клубу 20 листопада 2008 року)

Надія КОРАБЛОВА,
доктор
філософських наук,
професор кафедри
соціально-гуманітарних
дисциплін
ХІБС УБС НБУ.

«Банківництву властива критична само-рефлексія, до якої має бути причетним кожен, хто обирає банківську діяльність «як професію і як покликання».

(М. Вебер)

Двадцятого листопада відбулося чергове засідання Дискусійного клубу Університету банківської справи Національного банку України на тему: «Фінансова цивілізація: загрози, виклики, перспективи». Дозволю собі почати з ремарок, які були озвучені диспутантами. Наприклад, один з учасників пожалкував, що представникам різних галузей знань важко порозумітися, другим учасником було зроблено закид, мовляв, думав, що отримаю програму боротьби зі світовою економічною кризою, а натомість почув дискусію «про те, що болить» кожного з виступаючих. Не погоджуючись з обома в їхній категоричності, розгляну дискусію як своєрідний дидактичний матеріал, що відзначається посиленою актуальністю, відкритістю і готовністю до діалогу як з іншими теоретичними побудовами, так і з практично-політичними проблемами. У такому розумінні він таїть у собі численні можливості компліментарності (взаємодоповнюваності), можливості нових теоретичних побудов, що не відриваються від соціальних, економічних, політичних проблем нашого часу, в якому гроші – важлива життєва цінність.

Гроші дозволяють порівнювати, виражати всі інші цінності, координувати і субординувати їх, аж до цінності людського життя. Якщо людина – міра всіх речей (Протагор), то гроші можуть бути мірою самої людини. Універсалізм грошей усе більше унаочнюється з розвитком процесів глобалізації. Для грошового ладу характерним є зведення всякої речі до універсального еквіваленту. Такий порядок насамперед зорієнтований на формування «єдиної універсальної форми світового масштабу», що передбачає появу нової духовності. Гроші домінують як єдина універсальна основа взаємодії людей, підмінюючи порядки Сакрального і Сили.

Виробляючи духовні продукти на ринку сучасного суспільства споживання, теорія перебуває в жорстких лещатах конкуренції. У такій ситуації теоретичний концепт доводить свою конкурентну спроможність залежно від попиту на певні ідеї. З огляду на те, що ідеї не вимірюються грошима в силу своєї природи, експлуатується їхня ефективність, ідеологічна, міфотворча складова. Про це йдеться у статті К. В. Малої «Здешевлення справедливості в масовій свідомості українців» (львівські Філософсько-економічні читання червня 2008 року). І не тільки справедливості, додамо ми. Для монетаристського розуму заявлена проблема духовності в часи фінансової глобалізації ще більше, ніж справедливість віддає анахронізмом з минулого.

Про пошуки нової духовності часів фінансоміки, економічної цивілізації йшлося в доповіді професора В. В. Львіна «Ера мільярдерів: духовний колапс чи нова духовність?». Доповідач звертався до історичних аналогій. Про кризу говорили в часи падіння Римської імперії, тоді на зміну прийшло християнство з його ідеаціональною культурою, зорієнтованою на Абсолют – Бога. Подібну ситуацію обговорювали П. Сорокін, О. Шпенглер, С. Л. Франк на початку ХХ століття, запитуючи, що ж буде з обездуховленою Європою. Сучасному інтелектові загалом властива така запитальність, суспільство зацікавлене в гностичній рівновазі між запитальними ситуаціями та відповідями стосовно сучасної духовності.

Для того, щоб визначити її конкретну конфігурацію, необхідно, перш за все, виявити її основні характеристики і можливі модифікації, в яких формуються відповідні їй структури в життєвому світі людини. Повсякденна діяльність змінює наявний світ і є неповторною, на відміну від теоретичної діяльності, до якої можна по-

вернутися. Ось чому раціональна типологічна організація повсякденності визнається А. Шютцем найвищою і найбільш змістовно наповненою формою людського знання про світ. Тому цінним є знання в повсякденності, яке змінює свідомість, блокує потік звичок і примушує вчитися нового, яке виступає активною схемою, новим життєвим проектом у життєвому світі. Йдеться про застосування нової культури і нових моделей поведінки.

У добу кардинальних політичних і культурних змін, прискорення процесу глобалізації нерідко лунають заклики відмовитися від класичної економічної теорії, якщо вона не здатна передбачати ризики і небезпеки, не попереджала про них (ці звинувачення були присутні в дискусії). Категорично не так, тому що, по-перше, попереджала (лунали аргументи), по-друге, предмет економічної теорії стає рухливим, мінливим, вислизає з її дисциплінарних меж, задля оновлення економічного мислення. Доказом такого нового економічного мислення є й організація Дискусійного клубу в Університеті банківської справи, суттєвою рисою якого є відчуття потреби відповідати духові часу і навіть бажання його випереджати, здійснювати соціальну діагностику середовища банківської життєдіяльності, отже, банківництву властива критична саморефлексія, до якої має бути причетним кожен, хто обирає банківську діяльність «як професію і як покликання» (М. Вебер).

Дискутують задля оновлення економічного мислення, і історія Клубу має евристичні знахідки: діагностує виникнення симптомів економічних патологій і загроз, однією з яких є обездуховлення людини. Тому банківництво виходить за межі свого предмета і спеціалізації, економізуючи культурологічні, політологічні, філософські теоретичні розвідки. Такі намагання бути на хвилі нагальних проблем сучасності є виявом гуманістичного покликання і призначення економічної теорії, у рамках якої функціонує і вітчизняне банківництво. Воно тяжіє до створення нормативних теорій, у яких фахова аргументація поєднується з досягненнями гуманітарного знання, багатоголосся якого стає способом існування і розвитку вітчизняної банківської справи, ілюструє зв'язки, що існують між ними. Інтелектуальний стиль як спосіб мислення і аргументації банківського працівника потребує широкої ерудиції, яка дозволяє бути більш успішним і в теоріях, і в їх застосуванні, чого вимагають і процеси глобалізації, розсуваючи межі фахової діяльності.

Саморозуміння сучасної економічної теорії знаходить прояв у легітимації множинності різних теоретичних наближень до життєвого світу людини, виникаючих нових соціальностей, наприклад, таких як спільнота олігархів, яка як концепт постмодерну має свою силу і свій владний потенціал (М. Маффесолі). Важлива і оптика подання «грошового ладу»: суспільства через гроші. Саме вони акцентували креативні імпульси теоретизувань навколо економічної глобалізації – вирішального чинника структурування світового простору, що знаходить прояв у активізації руху капіталу, створенні світового ринку і встановленні правил гри на ньому.

Гроші (фінансовий капітал) мають практично безмежну мобільність. Дж. Сорос, американський мільйонер, вважає, що «гроші тепер впливають на життя людей більш ніж будь-коли». Феномен олігарха у вигнанні або олігарха-космополіта є ілюстрацією до цієї тези.

«Глобальний клуб мільярдерів», що налічує близько п'ятисот членів (400–450 членів) – один полюс, інший – глобалізація бідності. Але ця схема бінарної опозиційності, боротьби і протистояння – відпрацьована. Домінують ті, у кого гроші, звідси і грошовий лад, і ера мільярдерів. Більш цікавим видається сюжет стосовно їх нової духовності і появи олігархів як соціокультурного типу. По-перше, як не парадоксально це звучить, олігарх продукує пошук нової духовності, нових життєвих орієнтирів у ситуації, коли реалізоване питання грошей. Усе, що робить пересічний громадянин, або практично все, спрямоване на заробляння грошей, яких, як відомо, багато не буває, тобто ми «до грошей», вони – «після», у них гроші увійшли в життєву підставу, бо їх надто багато. Як влучно охарактеризував ситуацію професор С. В. Пролєєв, тут не спрацьовує кількісний підхід, такий режим існування речей вимагає енергетичного підходу, бо гроші в мільярд – це вже не папірці в кількісному вимірі, а життєвідтворювальна універсальна енергія із залученням ресурсів усього світу, сигнал вичерпаності того соціального порядку, який домінував до їх появи.

Тому суспільство зіштовхнулося з кризою людини «гомо економікус», що потребувало відпрацювання нової моделі людини і людства, людини, яка виступає автором власних життєвих сценаріїв, для якої пошуки нової духовності пов'язані з тим, чого не купиш, – сенс життя, самореалізація, любов, визнання. У цій ситуації важливо вплинути на модальний (усереднений) пересічний тип особи, для якої важливого значення набувають маркетингові стратегії, глобалізація моди, стилів життя, глобальна культура смаків. Як її повернути на духовні пошуки, тим більше в ситуації проблематичності самого образу сучасної духовності? Чи не потрапляємо ми в безглузду ситуацію, аналогічну тій, про яку пише І. Кант, коли один намагається подоїти козла, а другий підставляє решето для молока. Безуспішне намагання. Як і всяка справжня теоретична проблема влади грошей і їх впливу на духовність – нерозв'язанна.

Ускладнює її розв'язання і науково-технологічний прогрес, який сприяв появі концепції постлюдини, транслюдини, ідеології трансгуманізму. Завдяки нанотехнологіям, біомедичним досягненням акценти зміщуються до тілесного буття або принаймні буття соматичного, суттєво відмінного від духовних пошуків минулого. Людина не погоджується бути останньою ланкою еволюції, а тому прагне постійно вдосконалюватись (адже можна ліквідувати старість і смерть), у неї викликає бажання залучитися до постлюдей, поділяти ідеї трансгуманізму, заснованого на генній інженерії, яка є найважливішим чинником еволюції людства. За допомогою нейропротезування нейрофармацевтика забезпечить безсмертя.

Панує інформаційна культура: економічні і соціальні функції капіталу переходять до інформації, яка стає

головним ресурсом і товаром; промислова корпорація поступається місцем університету як центру виробництва, накопичення та переробки знань. Рівень знань, а не власність стає чинником соціального розшарування (не багаті і бідні, а поінформовані і непоінформовані). Соціальна напруга переміщується з економічної сфери до сфери культури. Сьогодні це не стільки суспільство знань, скільки суспільство комунікацій: успішні ті, хто бере участь у найбільшій кількості комунікацій (знову гроші, які їм забезпечують, навіть у варіанті переміщення у просторі).

Таким чином, сучасна культура діагностує духовну кризу людини, яка стала проблемою для самої себе. Зважаючи на те, що людство періодично переживає кризи і в цьому немає нічого нового, воно знає, що треба вміти виходити з цих криз, відповідаючи на виклики часу, бо вони несуть не тільки загрози, а й безумовний позитивний потенціал. Новим є те, що сьогодні все отримує конотації глобального і ризикового, це ж стосується і духовної кризи з її пошуками нової духовності. З'явилося поняття антропологічної катастрофи, що породжує проблеми нової якості, яких не знало минуле суспільство, бо, на відміну від минулого з його визначеностями сучасна людина живе на межі, у ситуації трансгресії, що вимагає прийняття цінностей у межових антропологічних проявах, де перевизначаються традиційні поняття критеріїв добра і зла, проблеми щастя і смислу життя, призначення людини, свободи і відповідальності.

Більшість учасників дискусії зійшлися на тому, що не варто бідкатися за високою духовністю минулого чи намагатися її відроджувати у старих формах, а побачити конструктив у духовній кризі сучасності, яка стимулює

саморозвиток особистості, її пошуки шляхів більш високого рівня самоствердження, реалізації свого потенціалу і віднайдення смислу існування в обезсмысленому світі. Звичайно, це призводить до різних неврологічних і психосоматичних хвороб, депресивних станів. Однак природа криз така, що їх причиною можуть бути і позитивні події – народження дитини, кохання, шлюб, кар'єрний ріст, які вимагають нових життєвих стратегій. Пускові механізми криз можуть бути і зовнішніми – революції, перебудови, які перебувають за межами життя людини і не можуть бути нею контрольовані, але суттєво впливають на її самопочуття і також вимагають зміни життєвих орієнтирів.

До пошуку проектів нової духовності варто залучити праці сучасних теоретиків, які розмірковували над подоланням духовних криз, наприклад, звернемо увагу на «Герменевтику суб'єкта» М. Фуко, який розглядає духовність як «турботу про себе». Сам принцип турботи про себе сформував ще Античність, поклавши в його основу принцип зміни, перетворення себе (платоніки, стоїки, епікурейці). Вони стверджували, що єдиним органом у людини є душа, а її можна удосконалювати за допомогою розуму. Це своєрідна духовна робота. Звідси духовністю можна назвати ту практичну роботу, необхідну для досягнення істини, за допомогою якої людина здійснює перетворення в собі. Зрештою – це вміння аналізувати свої думки, почуття, формувати душу, і цього треба навчитися. М. Фуко показує, що головним завданням турботи про себе була не тільки самореалізація, а й лікування душі. Самореалізація виступає як єдиний спосіб творення самого себе і власного життя. Ті ж, у кого відсутня воля до творення власного Я, продукує-

ють морально недієздатну особу, яка і породжує кризу духовності.

Цікавою ідеєю в заявленому контексті є «кінець соціального» (Ж. Бодрійяр), що свідчить про втрату смислу як такого за умови руйнування всіх соціальних інститутів, що, у свою чергу, тягне втрату людиною самої себе. У такій ситуації людина перетворюється на масу, чорну дірку, яка поглинає соціальне (Ж. Бодрійяр). Подібне відбувається з релігійною духовністю, від якої маса не відмовляється, а, навпаки, приймає, тільки перетворює все це в театралізоване дійство, поклоняється іконам і образам не як тим, що несуть божественний смисл, а так, як давні поклонялись ідолам, виконуючи ритуали без всякого смислу. В такій ситуації Одкровення зводиться до містичного акту, безкінечного містичного процесу без джерела. Релігійна духовність як пошук власного Бога у, практично, безкінечній кількості релігійних сект і вірувань, стає розпливчатою і багатозначною, веде до язичництва, не гармонізує життя, не оновлює, а маніпулює. Тут варто процитувати Любомира Гузара, Главу Української греко-католицької церкви, який на одній із попередніх дискусій зауважив, що «не гроші є проблемою, проблема є в людині», і загострив проблему: якщо гроші, влада і все подібне буде займати місце Бога і стане основною релігією, то горе нам.

Таким чином, сучасна людини стає споживачем духовного продукту, утворює соціум – суспільство споживання, в якому бути вільним насправді означає вільно продукувати бажання на вироблені товари і впадати в «заспокійливу агресію речей» (Ж. Бодрійяр). Немає індивідуальних бажань і потреб, є машини виробництва бажань, які примушують насолоджуватись, експлуатуючи наші центри насолоди, звідси і економіка вражень. У самому акті споживання, у зачаровуванні покупки відбувається, за Бодрійяром, несвідоме і кероване прийняття усієї системи соціальних цінностей Отже, духовна криза – це криза трансформації особи, її самореалізації. Попри множину діагнозів сучасної людини (психоаналіз, психоаналіз), це – кризи духовності і психодуховних трансформацій. Якщо правильно зрозуміти їх смисл і підтримати, то вони можуть стати процесом емоційного, психосоматичного зцілення і розвитку. Саме через духовну кризу можна краще зрозуміти сучасну людину.

Кожен із мислителів пропонує свій шлях і в усіх концепціях є спільний знаменник – діагноз кризи на шляху становлення нової духовності. Нові оптики бачення потребують якомога більшої кількості альтернативних проектів, які утворюють плетиво, що розростається, де кожен може проявити свободу вибору в ситуації відсутності можливості бути сучасним як відповідь на запитання відомого американського політолога І. Валлрестайна «Кінець якої сучасності?» (назва його роботи).

В означеній ситуації небезпечним є абстрактне твердження «влада грошей». Як свідчать попередні дискусії, гроші – не набір готових смислів, а запас форм очікуваних смислів, які кожен повинен віднайти для себе, усвідомлюючи власну стратегічну ціль, яка складає власну сингулярність, перевіряється зісередини. Якщо

йдеться про суспільство ризику, то це все більше суспільство самовипробування (випробування і спокуса грошима), суспільство з безліччю індивідуальних світів.

Людство багато разів стояло перед вибором і переживало духовні колапси. Поки що і грошовий лад і ера мільярдерів – великою мірою інтелектуальний хід. Але в суспільства є потреба в обговоренні ідей, в їх раціональній селекції. На Заході ми маємо ринок ідей, і в нас досить тих авторів, які ознайомлюють з ними. Варто прораховувати і коштовність впровадження того чи іншого проекту, здійснювати селекцію на відповідність, адже є запозичення, які небезпечні, ті які ведуть до приниження ризиків. Одна з таких ризикових тем – «Гроші і духовність». Ставлення до них в наших ментальних глибинах і на Заході – різне. Там багатство знайшло моральне і релігійне виправдання, гроші і духовність поєднані, там не треба змінювати ціннісні настанови суспільства, щоб утвердити грошовий лад, у нас же потрібна серйозна інтродукція продуктивних на Заході ідей.

І якщо це завдання і не вирішує Дискусійний клуб, то дуже впливово сприяє цьому, так само, як і «опетизований мільярдер» (як означив його один з учасників). Мільярдер як один з якісних показників у теорії нечітких множин (саме таку аналогію використав професор В. В. Новицький у своєму виступі). Загалом розмірковування йдуть у сфері належного, а сфера сущого, життя контролюється владною елітою, до визначення якої час од часу зверталися учасники дискусії.

Закінчую цікавим висновком з тез головного доповідача професора В. В. Льїна: «Ми в новому духовному вимірі, коли якість життя визначається кількістю грошей. Колосальні досягнення людського генію, які зберігають здоров'я, продовжують життя, помножують можливості людини, вимірюються не добром, а фінансовими можливостями».

Такі можливості продукують і зло, якому сприяє глобалізація, у формі тероризму як специфічної форми соціального протесту, його структури і практики, на думку дослідників, будуть відтворюватися. Глобалізація сприяє виникненню таких форм терору, як бізнесовий терор (рейдерство, шантаж, убивства бізнесменів і політиків, інституалізація кілерів). Це зворотний бік вселаддя грошей у ситуації «якщо Бога немає, то все дозволено». Разом із модернізацією глобальна економіка ставить під загрозу соціальні досягнення національних держав, глобалізує бідність і «здешевлює справедливість у масовій свідомості українців» (цитувалося на початку). Коло замкнулось. Та, мабуть, відповіді немає, але цінними є намагання знайти вихід, націленість на пошук нового і присутність у ньому евристичного начала. Тоді річ не в розведенні в різні боки дискутантів, а створення нових концептів, маніфестування підходів і розрізень. Участь у дискусії – це той інтелектуальний, трансцендентальний досвід, дякуючи якому може бути щось створене і пізнане. Така дія завжди рятівна і має справу з тим, від чого не можна відвернутись, вона побудована на ризику.

Про співпрацю з Економічним університетом м. Кракова (Республіка Польща)

Фото Максима ГНІПА

Григорій ХОРУЖИЙ,
проректор
з навчально-виховної
роботи
УБС НБУ,
доктор філософських наук,
професор.

14–15 листопада у Краківському університеті з діловим візитом побувала делегація Університету банківської справи, де відбулася зустріч із проректором з наукових досліджень Економічного університету м. Кракова професором, доктором Анджеєм Малавським щодо розширення рамок співпраці Університету банківської справи НБУ з Економічним університетом м. Кракова.

Зокрема, передано нашим партнерам пропозиції щодо продовження обміну студентами на семестрове навчання та можливе збільшення їхньої кількості; залучення вчених Університету банківської справи НБУ до участі в міжнародних наукових проектах Економічного університету. Уже подано пропозиції Університету банківської справи НБУ для Економічного університету м. Кракова щодо тем спільних наукових досліджень. Під час переговорів ішлося й про організацію в Економічному університеті м. Кракова та на базі Львівського інституту банківської справи УБС НБУ круглих столів науково-педагогічних працівників обох університетів з питань обміну досвідом інтеграції до Болонського процесу. Сторони обмінюються інформацією про заплановані в обох університетах теми і терміни проведення наукових конференцій упродовж 2009 року. Партнери в Кракові вивчать умови можливого навчання українських студентів в Економічному університеті м. Кракова за магістерськими програмами. Позитивну оцінку з обох сторін було висловлено стосовно продовження обміну студентами для участі в літніх школах у 2009 році.

Співпраця з Економічним університетом м. Кракова була започаткована Львівським банківським інститутом у серпні 2003 року. Так, відповідно до Угоди про співпрацю щорічно проводиться обмін студентами на

семестрове навчання (двоє студентів ЛІБС УБС НБУ навчаються в Економічному університеті м. Кракова і двоє студентів Економічного університету м. Кракова – у ЛІБС УБС НБУ згідно з навчальними планами партнерських закладів за індивідуальним графіком навчання).

У листопаді 2005 року підписано Виконавчу програму № 2 про обмін студентськими групами на тижневий науковий семінар. Семінар проводиться щорічно в грудні в ЛІБС УБС НБУ за участі 10 студентів і керівника групи з Економічного університету м. Кракова, а в травні – 10 студентів і керівник групи ЛІБС УБС НБУ беруть участь у студентському семінарі в м. Кракові.

Тож вирішено продовжити цю співпрацю та розширити її рамки, використовуючи позитивний і плідний досвід ЛІБС УБС НБУ, залучивши до співпраці також інші інститути Університету. Важливо враховувати, що наш партнер є провідним економічним вищим навчальним закладом у Польщі.

Інформація про Економічний університет у м. Кракові

Економічний університет у м. Кракові є найбільшим економічним навчальним закладом Польщі, третім за кількістю студентів університетом у Кракові та головним польським академічним центром із питань економіки. На даний час в Університеті навчається 22 000 студентів.

Будівля головного корпусу
Економічного університету
в Кракові

Університет є не тільки сучасним навчальним закладом, у якому працюють висококваліфіковані викладачі та професори, а студенти-випускники отримують освіту високого рівня, а й важливим науковим і дослідницьким центром, який займається різноманітними проектами, необхідними для розвитку економічної науки та практики. В Університеті видають академічні журнали, монографії, посібники для студентів і підручники, проводять численні конференції і наукові симпозиуми на національному та міжнародному рівнях. Викладачі та студенти Університету беруть участь у різноманітних програмах обміну та співпрацюють із багатьма провідними університетами в усьому світі.

Крім того, Університет постійно розвиває свою інфраструктуру, створюючи таким чином кращі умови для навчання та наукової роботи. Університет також сподівається, що завдяки широкій співпраці, здатності до змін та постійного вдосконалення зможе подолати всі виклики сучасного світу.

Структура Університету

До складу Економічного університету входять чотири факультети (факультет економіки та міжнародних зв'язків, факультет фінансів, факультет товарознавства, факультет менеджменту), кожен з яких має декана і заступників декана, а також користується усіма академічними правами. До складу управління Університету входять сенат, ректор і три проректори.

Крім головного приміщення у Кракові, Університет має ще сім навчальних центрів у різних містах регіону.

Економічний університет у м. Кракові має свою власну нагороду – медаль «Signum Gratiae» і вручає її тим людям, які зробили вагомий внесок у розвиток Університету.

Позауніверситетська освіта та дослідні установи

Починаючи з 1990 року, діяльність Університету постійно спрямовується на те, щоб кожного року приймати все більшу кількість студентів. З цією метою було засновано Краківську школу бізнесу, Малопольську школу державного управління, Школу комп'ютерних наук, Ін-

ститут фінансової біржі, Центр міжнародних наукових проектів і Центр європейських досліджень.

У структурі Університету на рівні факультетів працюють Школа фізичного виховання та спорту і Школа іноземних мов, які проводять обов'язкові, включені в навчальний процес, курси. При Університеті також функціонують Центральна бібліотека та Центр інформаційних технологій.

Рівні навчання

Економічний університет у м. Кракові пропонує програми для всіх рівнів навчання згідно з принципами Болонської декларації: бакалаврат (денна та заочна форми навчання), магістратура (денна та заочна форми навчання) і докторантура (заочна форма навчання). Студенти можуть також подати документи на отримання другої вищої освіти. Викладання економічних, а також соціальних і гуманітарних наук за програмою навчального процесу на бакалавраті і магістратурі проводиться таким чином, що випускники-економісти отримують освіту високого рівня та стають справжніми фахівцями своєї справи.

В Університеті активно вивчають іноземні мови. Студенти можуть отримати диплом за спеціалізацією «Англійська мова» (за спеціальностями «Міжнародна торгівля», «Державне управління», «Комерційне фінансування та бухгалтерський облік») або вивчати англійську мову за окремим навчальним планом («English Track», «Scandinavian Module»).

Університет має на меті розвивати у студентів уміння і навички для успішного вирішення складних завдань та повністю підготувати їх до вступу в більш складне та доросліше життя, ніж під час навчання в Університеті. Усе це стає запорукою успішного початку професійної кар'єри на сучасному ринку праці.

Післядипломне навчання (друга вища освіта)

Післядипломне навчання розраховане на тих студентів, які вже отримали диплом спеціаліста або магістра, але хочуть підвищити свою професійну кваліфікацію. Післядипломне навчання здійснюється на різних

факультетах Університету за різними спеціалізаціями. Краківська школа бізнесу та Малопольська школа державного управління вважаються найбільш дієвими філіями Краківського економічного університету.

У Краківській школі бізнесу можна також здобути другу вищу освіту. Близько 50 спеціалізацій пропонують навчання за дво- та трисеместровими програмами. Інші спеціалізації пропонують п'ятисеместровий курс за програмою Executive MBA (спільно з Школою бізнесу при Стокгольмському університеті, Швеція), трисеместровий курс за програмою MBA за спеціальностями «Банківська справа» та «Фінанси» (спільно зі Школою бізнесу при Стокгольмському університеті, Швеція), який читається англійською та польською мовами, та 4-семестровий курс за програмою International MBA (спільно зі Школою бізнесу Університету Сант-Галлен, Швейцарія) англійською мовою. У Краківській школі бізнесу проводять також навчання за програмами MBA «Європейське адміністрування» та «Управління корпорації – адміністрування».

У Малопольській школі державного управління можна отримати диплом магістра державного управління (спільно з Державним університетом Гранд Валлі, США), де навчання ведеться англійською та польською мовами. У Школі також проводиться післядипломне навчання з напрямку «Соціальна економіка».

Докторантура

Із 1995 року в Університеті проводиться платне 6-семестрове навчання в докторантурі, яке дає студентам можливість отримати наукову ступінь доктора наук з економіки, управління та товарознавства.

Студентське життя

В Університеті активно функціонує студентське самоуправління і низка організацій і студентських асоціацій: Міжнародна асоціація студентів, Асоціація польських студентів, студентська асоціація «Wici», AIESEC (Міжнародна асоціація студентів та молодих спеціалістів з управління та економіки), студентська організація ESN (Erasmus Students Network), асоціація SIFE («Студенти у вільному підприємстві»), Асоціація спортивного клубу при Університеті (AZS), Асоціація польських туристів (PTTK), хоровий ансамбль «Dominanta». До того ж, щомісяця студенти Краківського економічного університету випускають газету «Manko».

Наукові дослідження

Наукові дослідження та міжнародна співпраця поліпшують ефективність навчального процесу та сприяють втіленню знань та нових технологій у практику розвитку міжнародного бізнесу.

Університет займається міжнародними науково-дослідними проектами, а також є членом Мережі міжнародних університетів. З метою проведення досліджень, підтримки наукових ініціатив викладачів і професорів та запровадження наукових пропозицій і консалтингових послуг нещодавно було створено Центр із міжнародних науково-дослідних проектів. В Економічному університеті в м. Кракові діє також Факультет міжнародних програм для узгодження, контролю та станов-

лення міжнародних наукових досліджень Університету.

Дослідна та навчальна інфраструктура

Університетська дослідницька інфраструктура включає в себе матеріально-технічне забезпечення, у повному обсязі доступне для студентів Економічного університету в м. Кракові: Центральна бібліотека, видавництво, Центр друкарні, Центр інформаційних технологій (комп'ютерні лабораторії, доступ до Інтернету) та інші багатофункціональні приміщення.

Професори, викладачі та студенти Університету мають можливість використовувати спортивну і навчальну базу, кімнату для переговорів, а також систему охорони здоров'я.

Міжнародна співпраця

Економічний університет у м. Кракові має близько 200 партнерів у світі і співпрацює з університетами та різними міжнародними організаціями в Європі, Північній і Південній Америці та Азії.

Співпраця з іншими університетами країн – членів ЄС є дуже інтенсивною та важливою через спільний культурний спадок та сучасні напрями у сфері розвитку вищої освіти, пов'язані із запровадженням принципів Болонського процесу.

Економічний університет у м. Кракові є членом багатьох міжнародних організацій і мереж асоціацій університетів, а саме: Європейська асоціація університетів (EUA), Конференція Дунайських ректорів (DRC), Мережа міжнародних бізнес- та економічних шкіл (NIBES), Асоціація європейського менеджменту та бізнес-наук (EMBS), Мережа міжнародних знань у галузі освіти (IEKN), Мережа університету європейських капіталів культури (UNECC), суміжні закордонні навчальні консультаційні центри при департаменті США.

Університет також бере участь у міжнародних програмах обміну студентами. Навчання бакалаврів та магістрів проводиться англійською мовою за програмами «Міжнародні економічні зв'язки» (бакалавр міжнародної торгівлі, магістр міжнародної торгівлі) та «Економіка» (магістр державного управління та адміністрування). У 2007/2008 навчальному році в Університеті проводилася підготовка бакалаврів і магістрів за спеціальністю «Комерційне фінансування та бухгалтерський облік» (англійською мовою). Однією з найпоширеніших форм міжнародної співпраці в галузі освіти є угоди з іноземними партнерами, за якими студенти одночасно можуть отримувати два різних дипломи. Згідно із двосторонніми угодами про співпрацю та участю Краківського економічного університету в різноманітних програмах, таких як ERASMUS, CEEPUS або Європейський менеджмент та бізнес науки (EMBS), студенти можуть також брати участь у програмах обміну студентами.

Щороку близько 500 іноземних студентів приїжджають на навчання до Економічного університету в м. Кракові. Тож відділ міжнародного співробітництва Університету банківської справи Національного банку України наполегливо працює над тим, щоб до цих студентів долучилися й наші студенти.

«Не одяг прикрашає людину, а її знання», –

переконаний професор Януш Течке

Фото Сергія СМІРНОВА

14 січня чорно-смагдову мантию почесного професора УБС НБУ урочисто одягнув проректор з питань наукових досліджень і міжнародної співпраці Краківського економічного університету, професор, д. е. н. Януш Течке. Януш Течке – уже шостий почесний професор Університету банківської справи НБУ. Це звання – визнання значних заслуг науковця в розвитку науки та освіти в контексті Болонського процесу, вагомому внеску в розвиток міжнародного співробітництва УБС НБУ, популяризації та зміцненні його наукового та освітнього авторитету в європейському і світовому науково-освітньому просторі. Професор Течке зробив дуже багато для співпраці Краківського економічного університету і Львівського інституту банківської справи, яку зараз продовжує Університет банківської справи НБУ. Завдяки сприянню професора співпраця наших вишів була не тільки потужною, а й дуже результативною та якісною – перші для ЛІБСу студентські обміни на семестрове навчання, круглі столи, низка молодіжних проектів з лінії студентства, залучення до наукової співпраці, ведення спільних наукових проектів і досліджень. І те, як зазначила проректор УБС НБУ професор Анжела Ярославівна Кузнецова, що почесним професором Університету віднині буде ще один титулований професор, звичайно, додасть Університетові ваги в міжнародній співпраці.

Януш Течке – професор, габілітований доктор економічних наук у сфері менеджменту. З 2002 року – проректор з питань наукових досліджень і міжнародної співпраці Краківського економічного університету. З 1997-го очолює кафедру міжнародного менеджменту на факультеті економіки і міжнародних відносин КЕУ, керівник післядипломних досліджень «Логіс-

тичні системи підприємств» і «Німецький докторський семінар», керівник інституту міжнародного менеджменту на факультеті менеджменту і соціальної співпраці Ягеллонського університету (1996–2002), читає лекції в Бернбурзі, Мюнстері і Бохольті; консультант із субвенційної політики, програм реформування, реструктуризації підприємств і логістики. А 2004 року маршал Малопольського воєводства призначив Я. Течке керівником проекту «Регіональна інноваційна стратегія Малопольського воєводства».

Професор є членом комісії наук організації і менеджменту Краківського відділу Польської академії наук, а також засновником Асоціації польсько-німецької співпраці «South Forum», членом Асоціації розвитку міжнародного менеджменту, Асоціації світового бізнесу і технологій, міжнародних бізнесових і економічних шкіл, DAUNBE Rectors conferences, почесний член Pi Alpha Society.

Професор спеціалізується на дослідженнях міжнародного менеджменту, логістики і управлінні ризиками. Я. Течке – автор і співавтор численних монографій і статей, опублікованих у польських та іноземних наукових журналах, організатор міжнародних студентських семінарів, засновник і учасник багатьох міжнародних конференцій, автор «The Implications of Academic Entrepreneurship for University Administration», «Higher Education in Europe» (UNESCO – CEPES), опубліковано 2004 р., «Трансформаційні процеси в Польщі та Україні» (Краків, 2006 р.), «Бізнес у співпрацюючому світі» (Краків, 2007 р.).

Нагороди: Срібний Хрест за заслуги (1998), Медаль комісії національної освіти (2000), Медаль і почесний диплом – Distinguished Personality Hochschule Anhalt, Germany (2002), Кавалерський Хрест ордену Відродження Польщі (2005).

«Епоха глобалізації для світових концернів створила відчуття безпечного ринку. Такі індекси, як індекс відкритості економіки, індекс суспільного розвитку, чи індекс заможності, давали гарантію стабільного розвитку бізнесу. Однак сьогодні країни, де цей показник був найвищий, стоять на межі глибокої економічної кризи, а основні їх підприємства не можуть дати собі раду без фінансової допомоги держави... Швидкозмінність і нестабільність середовища призводять до мобільної організації економіки. Як методи економічного прогнозування все частіше використовують складні, багатопоказникові статистичні розрахунки. Але ці моделі мають нетривалий характер, їх важко читати, а при їх спрощенні втрачається точність прогнозів». (Із доповіді професора Януша Течке «Суспільства епохи дестабілізації в період викликів бізнесу», представлений під час круглого столу «Обмін досвідом щодо шляхів реалізації основних принципів Болонської декларації»).

Мова – то стандарт, а ще ключ до мобільності у світі

Власне у правильності та нагальності цього постулату мали змогу переконатися учасники круглого столу на тему «Обмін досвідом щодо шляхів реалізації основних принципів Болонської декларації», що відбувся 13 січня на базі ЛІБС УБС НБУ. У заході взяли участь науковці Університету банківської справи НБУ та Краківського економічного університету (Республіка Польща).

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Майже 10 років європейське освітянське товариство живе за принципами Болонської декларації. Україна приєдналася до Болонського процесу 2005 року. Про це зазначила у виступі-зверненні ректор Т. С. Смовженко. Мобільність студентів, визнання дипломів про вищу освіту у світі та прогресивний науковий розвиток вишів – ось одні з основних засад і постулатів декларації, які покладено в основу співпраці УБС НБУ (м. Київ) та КЕУ (Республіка Польща).

Але, як виявилось, ще за рік до входження України в Болонський процес, 2004 року, ЛІБС УБС НБУ було включено в педагогічний експеримент з обміну студентами і викладачами. І в рамках міжнародної співпраці були започатковані такі обміни між Львівським інститутом банківської справи та Краківським економічним університетом. Результат цієї співпраці – виведення її на орбіту УБС НБУ та залучення всіх його інститутів. Тобто реальним стало прагнення, задеклароване проректором Г. Ф. Хоружим [Про співпрацю з Економічним університетом м. Кракова (Республіка Польща)].

Визначальною для круглого столу була невимушена дружня атмосфера, жваві дискусії та обмін досвідом. Науковці двох найпотужніших університетів сусідніх країн обговорювали стан та перспективи вищої освіти у своїх країнах, розповідали про здобутки і недоліки. Так, обмін студентами між вишами – для Польщі звична річ, так

само як і проблеми, що виникають під час цього, – деяка неузгодженість навчальних планів, академічні різниці, які студенти повинні ліквідувати самотужки, недосконале володіння іноземними мовами.

Так, з виступу професора Шремніка учасники круглого столу дізналися про те, що 400 студентів КЕУ щороку відряджають за обміном в інші навчальні заклади (на семестр, на рік або на весь термін навчання), так само як і кожний польський виш, влада міст роблять дуже багато для того, аби залучити студентів з інших країн (для цього навіть створено спеціальні офіційні маркетингові програми); університет організовує ярмарки праці, де відбуваються справжні торги за хороших студентів; установи укладають договори на навчання певної кількості студентів; через те, що 50% студентів і викладачів у результаті такої мобільності виявляються англійськомовними, то певні курси проводять тільки англійською мовою.

Власне цей ракурс, а саме вимога досконалого володіння іноземною мовою (а саме англійською), прозвучав і у виступі професора Януша Течке. Професор Течке зазначив, що мова – це стандарт. Але зауважив, що цим стандартом володіє США, але не Європа і не Польща. На жаль, визнав професор, Польща і Україна працюють за старим зразком, а студенти Великобританії більш мобільні, ніж студенти Польщі. Аби привабити більшу кількість студентів, навчальні програми повинні бути більш гнучкими, а система ECTS – уже застаріла, світ переходить зараз на систему акумуляції балів.

Соціальний характер, зміст і статус освіти в Україні та Польщі

Фото Сергія СМІРНОВА

**Анжела Ярославівна
КУЗНЄЦОВА,
проректор УБС НБУ,
доктор економічних наук,
професор.**

Україна приєдналась до Болонського процесу 2005 року. Найважливіше завдання України сьогодні – опанування Європейського простору вищої освіти (ЄПВО) через запровадження Болонських конвенцій у сучасну національну освітню систему. Це насамперед передбачає виконання такого орієнтованого плану завдань:

- 1. Мобільність** викладацького складу, студентів і випускників.
- 2. Структура ступенів** – забезпечення трициклової системи ступенів як на рівні країни, так і на рівні навчальних закладів.
- 3. Визнання** кваліфікацій вищої

освіти, періодів навчання, попереднього навчання, включаючи неформальне і неофіційне навчання як у межах окремої країни, так і в міжнародних масштабах.

4. Системи кваліфікацій, які є важливим інструментом досягнення порівнянності освіти та допомагатимуть ВНЗ у розробленні модулів і навчальних програм, що базуються на результатах навчання та кредитах.

5. Навчання впродовж життя – запровадження елементів гнучкого навчання для забезпечення навчання впродовж життя.

6. Забезпечення якості освіти відповідно до міжнародних стандартів якості ЄПВО.

7. Співпраця ЄПВО з Європейським науковим простором (ЄНП) – сприяння розвитку третього циклу, підвищення статусу, перспектив кар'єрного зростання та фінансування дослідників-початківців, підтримки великої кількості різноманітних докторських програм.

8. Соціальний вимір – сприяння соціальній єдності, зменшенню нерівності, підвищенню рівня знань, умінь і компетентності в суспільстві.

9. Можливості працевлаштування на кожному з трьох циклів і в контексті навчання впродовж життя.

Уже підготовлено план дій, який має бути реалізований до 2010 року; створено групу супроводу Болонського процесу при Міністерстві освіти і науки України та Національну групу промоутерів Болонського процесу; студентська рада стала кандидатом у члени Національних студентських спілок Європи (ESIB); запроваджено Європейську кредитно-трансферну систему (ECTS); розроблено рекомен-

дації та здійснюються організаційні заходи із запровадження Додатка до диплома європейського зразка (Diploma Supplement); сектор вищої освіти України більшою мірою залучений в ЄПВО; триває робота з розроблення національної системи кваліфікацій, відбувається її обговорення всіма зацікавленими сторонами на загальнонаціональному рівні. Як очікується, вона буде завершена до 2010 року; розроблено плани щодо поліпшення та координації заходів із забезпечення якості на національному рівні; розроблено план щодо отримання випускниками вищих навчальних закладів Додатка до диплома європейського зразка з 2008/2009 навчального року.

Згідно з Болонським оціночним листом станом на грудень 2008 року в Україні запроваджено перший і другий цикли забезпечення якості та отримано доступ до наступного циклу системи ступенів (оцінка «відмінно» за п'ятибальною системою оцінювання), натомість запровадження системи національних кваліфікацій щойно розгорнулося (оцінка «два»). Щодо забезпечення якості освіти, то значних успіхів досягнуто щодо рівня участі студентів («п'ятірка») та стану системи зовнішнього забезпечення якості («четвірка»), запровадження стандартів (норм) та рекомендацій щодо забезпечення якості в ЄПВО на національному рівні («трійка»), натомість рівень участі міжнародних організацій у забезпеченні якості освіти прогресує (два бали). Якщо говорити про визнання ступенів та періодів навчання, то запровадження принципів Лісабонської конвенції про визнання на національному

рівні перебуває на досить високому рівні (оцінка – 5 балів), стан запровадження ECTS (Європейська кредитно-трансферна система) оцінено в чотири бали, натомість дуже малий прогрес (1 бал) має стан запровадження Додатка до диплома. Визнання попереднього навчання та запровадження і визнання поєднаних ступенів оцінено в 5 балів. Підсумкова оцінка – 3,83, що є досить гарним результатом.

Польща вже має досвід в освітній галузі, оскільки вона є членом ЄС, і польський освітнянський ринок повинен підлаштовуватися під європейський для того, аби відповідати вимогам часу. Польща пройшла складний шлях трансформації і тому польська система освіти, трансформуючись в ЄПВО, має як свої позитивні сторони, так і недоліки. Україні треба ще багато пройти з того, що Польща вже подолала, і тому ми можемо, аналізуючи досвід Польщі, робити висновки щодо уникнення небажаних наслідків для української вищої освіти. У принципі, вища освіта і в Польщі, і в Україні має як свої характерні особливості, так і спільні тенденції. Слід зауважити, що ще два роки тому як в Україні, так і в Польщі кількість ВНЗ зростала, попри те, що відбувалося помітне скорочення кількості студентів у них. Якщо говорити про загальні тенденції та статистику вищої освіти України та Польщі, то сьогодні як в Україні, так і в Польщі спостерігається тенденція до скорочення кількості вишів загалом і ВНЗ III–IV рівнів акредитації зокрема. В Україні налічується **904** вищих навчальних заклади усіх рівнів акредитації та форм власності. Крім того, діє **1 005** їхніх відокремлених структурних підрозділів. Тим часом Великобританія таких навчальних закладів має **96**; Франція – **78**; Італія – **65**; Польща – лише **11**.

Виші, як наукові центри, зараз у переважній більшості відіграють незначну роль. В Україні сьогодні зі **351** вищого навчального закладу III–IV рівнів акредитації наукові дослідження здійснюють менш як половина. Для забезпечення необхідної якості вищої освіти, конкурентоспроможності навчальних закладів

потрібно провести їх укрупнення, створити потужні регіональні університети.

Помітно скоротилася кількість студентів у ВНЗ (у Польщі це скорочення на межі 1,2%, в Україні – 1,3%). Частково це пояснюється демографічною ситуацією, а частково (це здебільшого характерно для Польщі) – можливістю отримати вищу освіту в країнах Євросоюзу та в перспективі одержати роботу за кордоном. Частково – неprestижністю вищої освіти за показниками працевлаштування випускників і майбутньої заробітної плати. Дедалі більше молодих людей при виборі майбутнього фаху звертають увагу на потребу ринку у висококваліфікованих спеціалістах середньої ланки (ідеться про випускників профтехучилищ і спецколеджів), престижність якої упродовж останніх років практично повністю знівельована як в Україні, так і в Польщі.

Як в Україні, так і в Польщі порівняно з минулим роком відбулося зростання кількості кандидатів наук (на 3,1% та 2,6% відповідно) і скорочення кількості докторів наук на 2,1% в Україні та 9,9% – у Польщі.

Проте, як уже зазначалося, існують певні специфічні особливості вищої освіти в Україні. Якщо говорити про її інтеграцію в ЄПВО, то це швидше можна віднести до проблем української вищої освіти. Зокрема, такою проблемою можна вважати надлишкову кількість навчальних напрямів і спеціальностей (відповідно 76 і 584). Кращі ж світові системи вищої освіти мають у п'ять разів менше. У суспільстві має недостатнє визнання рівень «бакалавр» як кваліфікаційний рівень, натомість є його незатребуваність вітчизняною економікою. Як правило, прийом до вишу ми здійснюємо не на бакалаврат, а на спеціальність. Загрозливою в масовому вимірі є тенденція до погіршення якості вищої освіти, що зростає з часом. Збільшився розрив зв'язків між освітянами і працедавцями, між сферою освіти і ринком праці. Виникає невинуватена плутанина в розумінні рівнів спеціаліста і магістра. З одного боку, має місце близькість програм підготовки спе-

ціаліста і магістра, їхня еквівалентність за освітньо-кваліфікаційним статусом, а з іншого – вони акредитуються за різними рівнями, відповідно за III і IV.

Ми змирилися з нехтуванням передовими науковими дослідженнями в закладах освіти, які є основою університетської підготовки. Наша система наукових ступенів складна порівняно із загальноєвропейською, що ускладнює мобільність викладачів і науковців в Європі. Доля такої поширеної ланки освіти, як технікуми і коледжі, вирішується не адекватно до потреб суспільства і ринку праці. Це при тому, що їхня чисельність у державі в чотири рази більша, ніж ВНЗ III та IV рівнів акредитації разом узятих.

Існує загрозлива тенденція до погіршення системи підвищення кваліфікації та перепідготовки. Нової системи, що задовольняла б потреби ринкової економіки, в Україні не створено. Тому дуже важливий загальноєвропейський принцип «освіта через усе життя» поки що в умовах нашої держави не може бути повною мірою реалізований.

Університети України не беруть на себе роль методологічних центрів, новаторів, піонерів суспільних перетворень, за якими має йти країна. Рівень автономії ВНЗ у цих питаннях значно нижчий від середньоєвропейського. Не виконують роль методологічних керманічів заклади освіти, що мають статус національних, у той час, коли їхня кількість досягла близько 40% від загальної кількості ВНЗ III та IV рівнів акредитації.

Тому наступними кроками МОНУ повинні стати напрацювання системи забезпечення якості відповідно до Стандартів та рекомендацій забезпечення якості в ЄПВО, запровадження третього циклу підготовки, підвищення рівня працевлаштування бакалаврів, підвищення мобільності викладачів і студентів та розширення зв'язків між вищими навчальними закладами та громадськістю.

Виконання цих першочергових завдань і забезпечить опанування європейського простору вищої освіти.

Коли душу ставлять понад усе...

Душа – це той світ, що кожна людина носить у собі... У кожного вона різна: велика і мала, широка і дріб'язкова, спрагла і лінива, відкрита і незрозуміла, закрита... Але тим не менш, вона може змінюватися, якщо її хазяїн збагачує її, насичує й дбає про її красу... Можливо, саме про це роздумувала Тамара Смвженко шість років тому, коли зініціювала створення в інституті, який того часу очолювала, студентської каплички. Адже, дбаючи про розвиток інтелектуальний, культурний, науковий, фаховий, даючи знання й основи правильного світосприйняття й світовідчуття, потрібно подбати й про душу своїх студентів. А чому б не створити те, чого ще немає? Не для гарного, респектного вигляду на фоні інших, а для тих, заради кого й створюється все? Для тих, хто, можливо, і не надасть цьому належної уваги, ставлячись як до того, що є і було завжди, але тихо молитиметься й щось проситиме в Бога для себе, для родини, для інших... У місці, призначеному суто для душі... Тож не варто дивуватися, коли бажане в черговий раз стало дійсним.

І 20 листопада 2003 року, у День народження святої Йосафати, відбулася перша відправа для студентів і працівників Львівського інституту банківської справи, яка вже стала традиційною, у новоствореній капличці, якій дали ім'я блаженної Йосафати. Капличку розмістили в студентському гуртожитку, що на вул. Коперника, 14.

А 20 листопада цього року в студентському містечку Львівського інституту банківської справи НБУ (вул. Жовківська, 53) освячено другу капличку святої блаженної

Йосафати Гордашевської. Ікону з мощами святої привезла сестра Джанет з Римського ордену Непорочної Діви Марії. (У листопаді 1982 року земні останки сестри Йосафати були перенесені до невеликої каплиці в Генералаті Сестер Служебниць у Римі. Сотні людей шукають її заступництва у своїх мирських і духовних потребах. Генералат одержав численні свідчення про особливі ласки, отримані завдяки її заступництву). Тепер частинка святої Йосафати буде у Львові, у студентській капличці ЛІБС УБС НБУ.

Цьогорічну широкомасштабну акцію «Аукціон надій», кошти від якого вже третій рік ідуть на благі справи, спрямовано на порятунок дерев'яної церкви в селі Кути. У відкритому листі, що облетів всю Україну, ректор УБС НБУ Т. С. Смвженко відверто сказала: «Сьогодні Україна переживає надзвичайно складний час. Щодня ми жваво обговорюємо причини та наслідки виникнення масштабної економічної кризи, яка уже торкнулась багатьох українських родин. Ми говоримо про неплатоспроможний попит, про неліквідність банківської системи, про багатовідсоткові кредити. Та майже не замислюємось над тим, що фінансова криза – наслідок кризи духовної. У гонитві за матеріальними благами суспільство забуло про духовні цінності. В основі бізнесу тих ринкових гравців, що сьогодні переживають крах, лежало бажання легкої наживи, позбавлене стратегічного бачення подальшого розвитку своєї країни, в якій народилися, здобували освіту та працюють. І можливо, сьогоднішні випробування дані нам для того, аби згадати про

Йосафата Гордашевська – покровителька Львівського інституту банківської справи УБС НБУ, одна з перших відкрила в Україні дитячий садок, піклувалася про освіченість людей і стала першою галичанкою, яку 27 червня 2001 року Папа Іван Павло II проголосив блаженною. Від того дня блаженну Йосафату Гордашевську згадують 20 листопада щороку.

«...Вона, посвячуючись дітям, хворим, убогим, неписьменним та знедоленим у часто важких і не позбавлених страждань ситуаціях, у надзвичайний спосіб зуміла втілити Євангеліє у своє щоденне життя...»

(Свята літургія Папи Римського, Україна, Львів, 27 червня 2001 року.)

основоположні цінності: духовність, патріотизм, самопожертву».

Загалом, результат Аукціону надій та заходів, які він включив, – зібрані понад 180 тисяч гривень, з яких під час самого Аукціону – понад 162 тисячі гривень. Решту суми студенти всіх інститутів УБС НБУ зібрали під час колядування, інших акцій. Також спеціально для Аукціону студенти ЧБС УБС НБУ власноруч зробили ляльки-мотанки – ангелочків, яких продавали під час Аукціону.

Дерев'яна церква св. Михаїла XVII століття зараз перебуває в аварійному стані і, за прогнозами фахівців, її очікує трагічна доля сотень цінних дерев'яних храмів на території Західної України. Марафон зі збору коштів на відновлення церкви започаткував III благодійний «Аукціон надій», який традиційно перед Різдвяними святами проводять у Львові студенти Університету банківської справи НБУ. Після ремонтних робіт у церкву можна буде повернути надзвичайно цінний іконостас, що зараз зберігається у фондах Олеського замку. Тут же буде створено перший в Україні Храм пам'яті, де зберігатиметься інформація про попередні покоління, про відомих вихідців з околиць. Тут час від часу відбуватимуться богослужіння та обрядові служби.

Відкриваючи круглий стіл, ректор УБС НБУ Тамара Смовженко зазначила, що нині настав час відверто говорити про справжні цінності. Кризи, що виникають час од часу, – невід'ємна складова сучасного світу, вони дають нам досвід, загартовують нас, але є цінності вічні – це наша духовність. «Ми плекаємо в студентах ці цінності. Адже банкір працює з грішми, що належать людям, тому він повинен пам'ятати про покладену на нього величезну соціальну відповідальність. І наші студенти, проводячи традиційний уже тепер «Аукціон надій», прагнуть чесно заробити кошти, які віддадуть на благодійні цілі. Цього разу ми звернулися до історичної спадщини, бо історія – це те, із чим ми будемо майбутнє. Ми хочемо, щоб ця справа стала справою всієї громади Львова, Львівщини, стала поштовхом для руху відновлення старовинних дерев'яних церков по всій Україні», – сказала Тамара Степанівна.

Цьогорічний партнер «Аукціону» – директор Львівської картинної галереї Борис Григорович Возницький – розповів про трагічну долю 15 тисяч церков, що були зруйновані в 20-х роках минулого століття, спалених півмільйона ікон (іконостас містить 30 ікон), про те, що зараз у церквах лише одиниці ікон XVII ст., ікони XVI ст. втрачено назавжди.

То чому ж горять дерев'яні церкви? Борис Григорович дав відповідь на це питання. У моді

«Відновлення церкви, що в с. Кути, та створення там Храму пам'яті – ознака стратегічного мислення».

Б. Г. Возницький,
директор Львівської картинної галереї.

Напередодні старту традиційного «Аукціону надій» відбувся круглий стіл «Дерев'яні церкви України під загрозою зникнення. Як урятувати унікальну спадщину?», в якому взяли участь представники влади, духовенство, меценати, банкіри та науковці. Із щемом у серці присутні слухали розповідь про стан унікальних пам'яток минулого, про сплюндровані дерев'яні церкви, статистичні дані та жахаючі факти. Та найкращою ілюстрацією дійсного стану речей став фільм молодого талановитого режисера Максима Гнипа про церкву в селі Кути.

– гігантоманія і модернізація. Зростають, як гриби після рясного дощу, величезні помпезні храми, сільські громади навіть змагаються, у кого церква більша... І, не знаючи, що ж робити зі старими церквами, як їх далі застосувати (зникли покоління, що спілкувалися з цими церквами, зараз залишилося покоління атеїстичної радянської доби), останні розбирають або ж спалюють.

І чинячи цю страшну справу, люди заспокоюють себе тим, що рятують стародавні пам'ятки від поневіряння (Східна церква підтримує знищення ікон, на які вже неможливо молитися, бо вони старі, чорні та непривабливі ззовні). Масла у вогонь підливають неосвічені священники, котрі не мають тривоги за нашу національну спадщину, вдаються до

фінансових махінацій із цінними священними речами, продаючи не тільки ікони, а й старовинні храми.

Отець Петро, присутній на засіданні круглого столу, зауважив, що вина за знищення унікальної дерев'яної архітектури лежить на всіх, бо втрата історичних споруд – втрата духовна, це втрата тої ланки, що пов'язує минуле з майбуттям.

Один із десяти найбільших меценатів України – народний депутат Петро Писарчук, що взяв участь у круглому столі, першим відгукнувся фінансово підтримати акцію. За його підтримки вже відновлено понад 100 храмів в усій Україні. Також депутат запропонував кожному з учасників подати пропозиції щодо змін до законодавства, які б гарантували

дерев'яній церкві ліпшу охорону. Петро Писарчук висловив свою готовність лобювати ці питання у Верховній Раді.

Заступник начальника управління охорони культурної спадщини ЛОДА Роман Онишко повідомив, що за умови активної інформаційної підтримки є значні шанси, що 2009 року за кошти обласного бюджету буде профінансовано відбудову напівзруйнованої дзвіниці біля церкви.

Екс-голова Львівської ОДА, директор газопромислового управління «Львівгазвидобування», постійний учасник «Аукціону надій» Олександр Сендега закликав присутніх визначитися в пріоритетах, зокрема щодо збереження історичних пам'яток, бо об'єктів, котрим необхідна допомога, дуже багато. Цьогорічна мета, зауважив Олександр Степанович, є дуже конкретною, а отже, допоможе не розпорошувати зусилля і реалізувати поставлену мету.

«Час стирає все. Тож потрібно берегти унікальні історичні пам'ятки зараз і долучатися до справи всім». І цю думку керуючого Львівською філією «Укрсоцбанку» Олега Миколайовича Сергеева підтримали всі учасники засідання. *Тож створення першого в Україні Храму пам'яті в селі Кути, що на Львівщині, започаткує загальноукраїнський рух із порятунку унікальних дерев'яних церков, що сьогодні опинилися під загрозою зникнення.*

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Ризики і страхування ризиків

Наталія Миколаївна ПАНТЕЛЄЄВА.

Посада – заступник директора з наукової роботи ЧІБС УБС НБУ, кандидат технічних наук, доцент кафедри фінансів.
День народження – 9 жовтня 1960 року.
Педагогічний стаж – понад 20 років.
Практичний досвід з впровадження автоматизованих продуктів – 7 років.
У ЧІБС УБС НБУ – із 2004 року.

Студенти-п'ятикурсники отримали індивідуальне завдання – на обрану тематику відшукати в Інтернеті та підготувати дайджест наявних автоматизованих систем управління, з якого обрати одну та презентувати її. Презентація повинна містити: стислу характеристику та демо-версію програмного продукту; технологію впровадження у формі бізнес-плану з розрахунком витрат і обґрунтуванням джерела фінансування, матеріально-технічного та кадрового забезпечення. Структуру бізнес-плану студент повинен побудувати самостійно, також як і знайти найбільш доцільну методику для розрахунку витрат і економічної ефективності впровадження, що повинна враховувати функціональні особливості предметної області та програмного продукту, що досліджується. З урахуванням того, що немає універсальної методики – для студентів це стало ще одним індивідуальним завданням. Тобто перед студентами стояло непросте завдання – проаналізувати всі «плюси» і «мінуси» та обґрунтовано запропонувати оптимальний варіант технології впровадження.

Ми спитали в Наталії Миколаївни: «Чому власне такий метод проведення заняття Ви обрали?», на що отримали відповідь: «Я прагла, щоб завдання було макси-

мально наближене до реальної ситуації, комплексно і логічно побудованим, із можливістю отримання результату, на підставі якого можна буде зробити власні, наближені до реальних висновки».

Як подати матеріал так, щоб максимально залучити до роботи і студента? Як зробити лекцію цікавою і якнайзмістовнішою? Як закріпити матеріал і поєднати теоретичне та практичне? Ці, а надто й багато інших питань задають собі справжні педагоги, майстри своєї справи, а задаючи їх собі, самі шукають і знаходять відповіді, задумують і втілюють задумане в життя. Ось про таких викладачів і йтиметься в нашій новій рубриці «Креативна педагогіка», і цього разу ми зазирнемо на практичне заняття у формі підсумкової міні-конференції до заступника директора з наукової роботи ЧІБС УБС НБУ, кандидата технічних наук, доцента кафедри фінансів Наталії Миколаївни ПАНТЕЛЄЄВОЇ.

Студенти активно відгукнулися на пропозицію викладача, і закипіла робота. Із виданого в Інтернеті пошуковцем списку посилань на заданий запит студенти обрали певні реальні фірми і продукти, вийшли з ними на зв'язок і отримали консультації зі свого питання, проблематики. Отже, попри те, що показали своє вміння орієнтуватися в ринку програмного забезпечення, маючи знання про спеціалізацію, студенти відпрацювали навички комунікації і роботи з людьми задля позитивного вирішення поставленого завдання.

Тож Наталія Миколаївна перерахувала ті навички, які отримали студенти під час виконання завдання: пошук; інформаційно-аналітична робота – узагальнення і вибір; розрахункова частина – розробка бізнес-плану, що містить конкретний розрахунок витрат відповідно до варіанта можливого джерела фінансування, оцінку економічної ефективності; прийняття рішення щодо варіанта впровадження (власна розробка, купівля та супроводження, аутсорсинг).

– А чи може студент використати цю роботу десь інде, поза таким заняттям, Наталіє Миколаївно?

– Так, дійсно. У третьому розділі магістерської роботи необхідно вносити власні практичні пропозиції, серед яких і може бути вдосконалення діяльності установ шляхом упровадження засобів автоматизації. Це можливо ще й тому, що тема магістерської роботи обирається на початку навчального року, відома установа, на базі якої студент проходить переддипломну практику. І тому коли студенти говорять про впровадження певного програмного продукту, вони проєктують свої дослідження на реальні виробництва, оперуючи реальними даними щодо видів діяльності та реального фінансового стану.

– А чи є ще якісь плюси у Вашій методиці, яка вигода для студента?

– Оцінка навчальної роботи студента здійснюється за бальною системою відповідно до кредитно-модульної системи. Індивідуальні завдання такого типу, що поєднують декілька навчальних завдань, спрямованих на опанування різноманітними навичками, дають можливість більш об'єктивно оцінити знання студента, тому за кількістю балів оцінюються високо. По-перше, накопичений матеріал, проведені розрахунки та власне бачення недостатнього рівня автоматизації в багатьох галузях дає можливість студентам висловити свою точку зору в науковій дискусії. Інститут надає таку можливість шляхом участі в наукових семінарах і конференціях. А саме першим кроком і є такі предметні міні-конференції. По-друге, необхідність автоматизації ні в кого не викликає сумнівів, але оцінка впливу автоматизації на професійну діяльність – це окрема тема для дослідження. Тому якщо ми зараз студентів пояснюємо можливості, то він сам буде бачити перспективи, з якими він, можливо, незабаром працюватиме, і те, що саме він упроваджуватиме. Тобто не завжди те, що недостатньо досліджене, – неможливе.

Як же формувалися ці підходи до викладання, звідки ж узався цей креатив і пошук? Ми замислилися над цим і тому вирішили розпитати Наталію Миколаївну про її роботу, про неї.

– Наталіє Миколаївно, що для Вас інститут, Ваша робота?

– Інститут – рідний дім (усміхається)! Де б я не працювала (а це чотири установи за всю трудову діяльність), усюди моє ставлення до роботи було однаковим, всюди, я вважаю, була успішною. Я переконана – якщо вам важко в тій чи іншій професії, щось вас у ній дратує, має негатив і викликає супротив, треба шукати щось інше. Я сповідаю одне основне правило – не будь байдужим і не стій осторонь, живи своєю справою. Ось так і живу.

– А що породжує пошук, креатив у роботі?

– Жодних стандартів! Дуже важко не бути «затиснутим» лещатами стандартів. І авторські курси, які зініціювала наш ректор Тамара Степанівна Смовженко, – це саме те, що дає можливість якнайповніше розкритися. Бути «ретранслятором» – зараз неактуально. Що

менша кількість годин на посадову ставку, то більш вагомим повинен стати особистісний підхід та залучення студентів на рівні партнерства до праці в реальних проєктах задля загального здобутку навчального закладу. Тобто ми повинні навчати так, щоб студенти отримали найосновніший навик – вміння самонавчатися для динамічного руху вперед, саме це повинно стати основним правилом професійного зростання. А взагалі, кредитно-модульна система для студентів – ризикова справа, завжди 50 на 50. Тому не втомлююсь повторювати студентам – страхуйте свої ризики...

І, відводячи вбік руку, Наталія Миколаївна показала на папки з вкладеними в них дисками і файлами: «Ось ці роботи – це ризики, а захист цих робіт – це страхування ризиків». Хіба не наглядно?

Схиляю голову, дякую за цікаву бесіду я, Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Але не поспішаймо прощатися, бо це ще не все, що ми хотіли вам розповісти. Наведемо думки студентів групи МФ-51, котрі власне захищали свої роботи на міні-конференції, за підсумками котрої підготовлено збірку тез доповідей «Інформаційні технології для управління підприємницькою діяльністю».

Ірина ТАРАН: «На конференції все було по-справжньому: порядок денний, регламент, доповіді, запитання. За не дуже великий проміжок часу нам вдалося ознайомитися з особливостями багатьох спеціалізованих програмних продуктів, які можуть бути корисними в подальшій професійній діяльності. Гадаю, що і в подальшому проведення таких цікавих, наповнених інформацією занять буде заохочувати студентів навчатися та пізнавати ще більше й більше нового».

Людмила КРАМАР: «Як на мене, актуально проводити такі творчі міні-конференції. По-перше, це цікаво. По-друге, це не просто переписування чи «скачування» з Інтернету матеріалу, довелося опрацювати багато інформації, провести розрахунки. Під час конференції всі підготували доповіді та мультимедійні презентації, одногрупники задавали питання, інколи дуже складні. Мені сподобалось, дуже!»

Ірина КРАМАР: «На мій погляд, на таких заходах студенти мають змогу реалізувати свої творчі здібності, поділитися своїми знаннями з одногрупниками. Вважаю, що необхідно щонайбільше занять проводити подібним чином, адже це також заохочує студентів до навчання і пізнання. Проведення таких креативних пар мотивує і справді заохочує!»

Олена ПАВЛЮК: «З Наталією Миколаївною ми вже знайомі два роки – викладала два предмети. І щороку перед початком або впродовж семестру чекаємо від неї сюрпризів, у хорошому розумінні, яких-небудь нових завдань – форумів, електронних семінарів, міні-конференцій. Зокрема, моя тема мене так захопила, що я на одному подиху зробила роботу, а за результатами під керівництвом Наталії Миколаївни написала наукову статтю».

А ви креативний викладач? Тоді ми йдемо до вас!

Творча спадщина Г. С. Сковороди: діалог із сучасністю

У грудні Сковородинськими читаннями «Благословенні твої сліди», що відбулися в Харкові, закінчився спільний університетський захід, присвячений діяльності трьох видатних постатей України – Тараса Шевченка, Івана Франка та Григорія Сковороди. У рамках читань проведено засідання круглого столу «Творча спадщина Г. С. Сковороди: діалог із сучасністю», творчий вечір «Птах небесний», а також засідання методичної ради з навчально-виховної роботи та студентської ради УБС НБУ.

За коментарем ми звернулися до заступника директора з виховної роботи Ірини Володимирівни Пасічник.

«Акцент заходу ми поставили на популяризації наукової та літературної спадщини Г. С. Сковороди, а також вихованні в студентів креативного сприйняття ідей Григорія Сковороди шляхом їх художньої інтерпретації, – розповіла Ірина Володимирівна. – Під час роботи круглого столу відбулося обговорення актуальних проблем сьогодення в контексті філософської концепції Г. С. Сковороди, в якому взяли участь студенти і викладачі Львівського, Черкаського та Харківського інститутів

банківської справи УБС НБУ і магістранти Інституту магістерської та післядипломної освіти УБС НБУ (м. Київ). За результатами роботи круглого столу видано збірку доповідей».

У мистецькому вечорі «Птах небесний» творчі студентські колективи з Львівського, Черкаського і Харківського інститутів банківської справи УБС НБУ та магістранти Інституту магістерської та післядипломної освіти УБС НБУ представили художні виступи, присвячені життю та діяльності Г. С. Сковороди.

Наш кор.

Сковородинські читання

На круглому столі «Життя і творчість Григорія Сковороди» кожний інститут представив своїх студентів із доповідями. Кожна була цікавою, відкривала нову інформацію про діяльність, творчість і філософію Сковороди. Укотре ми зрозуміли, наскільки Григорій Сковорода нам невідомий, скільки ще можна про нього дізнатися.

Після 4-х годин виступів та обіду ми приготувались до виступу на сцені, адже кожна команда представляла театралізовану міні-сценку з життя або творчості Сковороди. Ми виступали останніми, але нас відзначили як одних з кращих. Ще б пак, адже тільки в нас на сцені танцювали змійки, стрибали жабки, гуляли скромні олениці і поважні кабани – а якщо серйозно, то ми показували байки Григорія Савичча, і вони пройшли на «ура»!!! Завершувався наш виступ авторськими поезіями Івана Жулкевського та Іванки Чорної. Задоволені, ми зійшли зі сцени і далі захоплено спостерігали за виступом господарів – студентів ХІБС. Їхні вокальні та танцювальні номери були справді класними, і це зрозуміло – із таким потужним молодіжним центром!!!

А ввечері, коли всі вже могли розслабитись, ми готували привітання від Святого Миколая для студентів та викладачів. За вечерею між столами бігав ультрасупермегакласний чорт і роздавав різочки викладачам, а Святий Миколай з янголами – солодких «миколайчиків» чемним студентам.

19 грудня ми поїхали у Сковородинівку, у село, де похований Сковорода. Відвідали його музей, побачили дуб, який він посадив, та його могилу. А ще страшенно змерзли, здавалось, лише наша екскурсовод не відчуває холоду – вона була готова проводити нам екскурсію хоч цілий день. Того дня ми щасливо добралися до гуртожитку і почали збиратись у дорогу.

Нас щиро вразила привітність і гостинність харків'ян, за що їм дуже вдячні. Як зазначив Славко Омельчук, нас роз'єднують лише політики, а насправді ми всі однакові. Він теж захотів поділитися своїми враженнями: «Найбільше запам'яталися виступи учасників від усіх інститутів, кожна команда за певними показниками була найкращою! Запам'яталась також гостинність організаторів, сподобалось і те, що фактично всю роботу з організації та проведення заходу проводили студенти! Незабутнім стало привітання студентів зі святим Миколаєм :)!

Не зважаючи на брак часу, якого студентам ніколи не вистачає, нам вдалося узгодити всі моменти зі спільної діяльності органів студентського самоврядування, в неофіційній обстановці ухвалити низку важливих рішень і запланувати свою подальшу роботу!

Важко було від'їздити додому, оскільки після такого прийому хотілося ще залишитись у студентській столиці – Харкові».

Анна МОСЕСОВА,
студентка ЛІБС УБС НБУ.

Кращий за професією

Четвертого грудня студенти груп 51 та 52 спеціальності «Фінанси» освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» Харківського інституту банківської справи УБС НБУ взяли участь у конкурсі «Кращий за професією».

На конкурс дванадцятьох студентів, що утворили три команди, розробили бізнес-плани. Перша команда представила проект розвитку підприємства з виробництва зошитів з оригінальними обкладинками. Друга команда представила презентацію стратегії впровадження виробництва сонячних колекторів, третя команда розробила проект щодо відкриття кафе, спираючись на маркетингові дослідження вітчизняного ринку стосовно обраного сегмента ринку, та провели відповідні розрахунки ефективності впровадження проекту.

Переможцями конкурсу стали:

I місце – творчий колектив «Дитячі мрії»:

Ганна Васильченко;

Євген Власенко;

Марина П'ятаха;

Вікторія Худик.

II місце – творчий колектив «Масленица»:

Ольга Іполітова;

Юлія Красюк;

Олександра Маценко;

Катерина Дем'яненко.

III місце – творчий колектив «Енергоінвест»:

Денис Колесник;

Альона Швець;

Юлія Домнич;

Аліна Яременко.

Конкурс з української мови імені Петра Яцика

Уже четвертий рік поспіль студенти ЧІБС УБС НБУ беруть участь у Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика, що проводить МОН України спільно з Лігою українських меценатів, освітньою фундацією Петра Яцика серед студентів вищих закладів освіти I–IV рівнів акредитації в День української писемності (9 листопада).

Мета конкурсу – сприяння утвердженню української мови, піднесення її престижу серед учнівської та студентської молоді, виховання шанобливого ставлення до культури і традицій українського народу. Кон-

курс відбувається у формі творчого змагання студентської молоді, котра має певний рівень знань з української мови не тільки в межах навчальної програми, а й виявляє знання мовних тонкощів, історії розвитку української мови, має філологічні здібності, а також демонструє творчий підхід до розв'язання мовних проблем.

Цьогоріч у першому турі конкурсу взяли участь 62 першокурсники ЧІБС. Троє з них – Юлія Герасименко (I місце), Ольга Устенко (II місце), Юлія Шевченко (III місце) – відібрані для II туру обласного конкурсу.

Торік ЧІБС здобув III місце в цьому конкурсі на рівні області.

Лариса КОЗАНКЕВИЧ.

Інтелектуальні бої

11 грудня в ХІБС УБС НБУ відбулася інтелектуальна гра «Ерудит – 2008», у якій узяли участь клуби «Банкір», «Дослідник», «Міжнародний», «Sife», «Фінансист» та «Єврика». Битва інтелектів була дуже активною та цікавою – і учасники, і глядачі та журі були просто в захопленні від рівня підготовки команд.

Змагання склалися з трьох турів. У першому команди представляли себе та свій науковий клуб. На другому етапі вболівальники клубів задавали питання командам. А третій тур був у формі брейн-рингу – учасник відповідали на запитання журі.

Усі без винятку учасники гри показали високий рівень інтелектуальних здібностей.

Кращими гравцями клубів стали:

Трина Дрозд (12-БС) – кращий гравець клубу «Міжнародний»;

Микола Луханін (43-БС) – кращий гравець клубу «Банкір»;

Марія Мовчан (32-БС) – кращий гравець клубу «Sife»;

Ростислав Олексенко (11-БС) – кращий гравець клубу «Дослідник»;

Євген Власенко (51-Фм) – кращий гравець клубу «Фінансист»;

Анатолій Сердюк (46-ОА) – кращий гравець клубу «Єврика».

Найкращою презентацією клубу було визнано презентацію клубу «Банкір».

Учасників гри нагороджено подяками, а переможці отримали грамоти та медалі.

Ми – одна команда!

28 листопада з офіційним візитом до Черкаського інституту банківської справи УБС НБУ відбули представники редколегії газети «Банк'О» ЛІБС УБС НБУ Аліна Яковенко (студентський редактор) та Соломія Гречух (редактор відділу психології) для поглиблення співпраці з редколегією газети «Аверс» ЧІБС УБС НБУ, налагодження зв'язків та обміну досвідом, щоб у результаті плідно співпрацюючи також з редколегією газети «Наша справа» ХІБС УБС НБУ, активно брати участь у створенні газети «КУБ» УБС НБУ. Адже одне з наших основних завдань – долучитися до інформаційного об'єднання трьох інститутів у системі Університету.

Дівчата з редколегії Черкаського інституту банківської справи УБС НБУ радо привітали нас у незнайомому місті. Люб'язно провели екскурсію по інституту і запросили на офіційне засідання команди, що створює газету «Аверс», для обговорення стратегії і напрямів співпраці. Ознайомили не лише з процесом створення газети ЧІБС УБС НБУ, а й долучили нас до процесу навчання в їхньому виші, запропонувавши відвідати засідання клубу «Ерудит», мета якого – донести до студентів багато цінної інформації стосовно навчання та залучати їх до наукової діяльності, що є невід'ємною частиною навчального процесу. Очолює його доцент кафедри філософії і суспільних дисциплін Володимир Олексійович Степашко. Ми радо погодились, адже цікаво, як ці процеси відбуваються в них. Коментар з цього приводу надала моя колега Соломія Гречух: «Я вражена активністю студентів, тим паче їхньою чисельністю на засіданні клубу. Актуальні доповіді, незвичний формат проведення тощо зробили засідання дуже цікавим. Володимир Олексійович розробив свою систему, наслідуючи яку, кожен студент за бажання може не тільки написати наукову роботу без проблем, а й пройти далі. Мені дуже сподобалось і я буду пропонувати щось подібне організувати в ЛІБСі. Дякую».

Так, дійсно, засідання клубу «Ерудит» дуже зацікавило нашу маленьку делегацію. Аналізували виступ студентки ІV курсу Вікторії Нетяхати (наукова робота щодо вдосконалення наукової роботи студентів), який вказав на всі студентські недоліки під час написання наукових робіт.

Проведені незабутні дні в Черкасах дали глибоке розуміння, що і ми, і «Аверс», і «Наша справа» виконуємо величезне і важливе завдання. Ми – одна команда!

Хочемо окремо подякувати ректорові Тамарі Степанівні Смовженко, Ларисі Олексіївні Козанкевич, головному редакторові газети «КУБ» УБС НБУ та керівництву ЛІБС УБС НБУ на чолі з директором Г. Я. Дудкою за можливість відвідання ЧІБС УБС НБУ та проведення зустрічі з колегами, керівництву ЧІБС УБС НБУ за чудовий прийом і, звичайно, чудовому колективові, який створює газету «Аверс». Дякуємо вам, дівчата, за все і чекаємо тепер у місті Лева.

І, до речі, у Черкасах є величезна р. Дніпро, вул. Хрещатик, ЧІБС УБС НБУ та багато-багато іншого, про що спеціально не оповідаю, щоб зацікавити вас і захопити поїхати і побачити все на власні очі.

Аліна ЯКОВЕНКО,
студентка групи 304-БС
ЛІБС УБС НБУ.

«Dance magic – 2008»: танцюють усі!

Із 17 листопада 1946 року світ святкує Міжнародний день студентів, започаткований Всесвітнім конгресом студентів у Празі на честь чеських студентів-патріотів. Із 1999 року цей день відмічають і в Україні.

Чітких традицій відзначення Дня студента в Україні немає. Але в ХІБС УБС НБУ є свої традиції святкування. Цьогоріч в інституті організували танцювальний конкурс «Dance magic – 2008» серед студентів I-V курсів. Танцювальні змагання проходили в три етапи, участь брали вісім пар. У I турі всі учасники демонстрували свої «домашні завдання». Після цього етапу члени журі визначили три пари, долю яких вирішили глядацькі аплодисменти, і до наступного туру пройшла тільки одна пара.

Суть II туру полягала в тому, що всі пари танцювали вальс, після чого конкурс покинули ще четверо учасників. У фінал вийшли чотири найталановитіші пари, що боролися за перемогу.

У III турі танцювали такі танці як: пасадобль, самба, модерн і джайв. Із допомогою жеребкування визначилися порядок виконання та вид танцю, що виконували фіналісти.

Перемогли в цьому танцювальному поединку Таїсія

Білик (44-БС) і Сергій Кашпор (32-БС). Усіх учасників нагороджено дипломами, медалями та квитками в аквапарк «Джунглі». Переможці отримали в подарунок кубок і цифрові фотоапарати. Студенти і глядачі – багато позитивних емоцій і незабутніх вражень.

Ми розпитали Таїсію та Сергія про їхні враження. Ось що вони сказали:

«Усі пари дуже відповідально поставилися до підготовки своїх номерів, старанно репетирували, було дуже нелегко. Загалом же конкурс залишив найкращі спогади. Ми дуже подружилися, більше того, за три тижні підготовки стали як одна сім'я. Тож під час конкурсу вболівали одне за одного. Не обійшлося без травм, але й це не завадило виступити достойно. Ми дуже переживали через те, що наша пара виступала під першим номером, адже найважче журі ставити оцінки першим учасникам».

**Оксана ОДАРЧЕНКО,
студентка групи 24-БС.**

Студентський марафон у ЛІБСі

День студента в ЛІБС УБС НБУ святкували традиційно проведенням тижневого марафону цікавих і різноманітних заходів – студентського ярмарку, конкурсу стіннівок, дня студентського самоврядування, визначення найкращих студентів закладу та урочистого концерту.

Найкращими студентами інституту в номінації «Універсальний студент» визнано студента групи 301-ЕК факультету банківських та інформаційних технологій Тараса Кльобу та студентку групи 401-Ф фінансово-економічного факультету Діану Руду.

ТАРАС КЛЬОБА – переможець II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Кількісні методи в економіці» (м. Київ), нагороджений дипломом за III місце; переможець першого етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних і гуманітарних наук зі спеціальності «Кількісні методи в економіці» (м. Київ), нагороджений дипломом за II місце; учасник X Міжнародної науково-практичної конференції «Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи» (м. Феодосія). Т. Кльоба – капітан команди Львівського інституту банківської справи УБС НБУ в Міжнародній зимовій олімпіаді зі спортивного програмування (м. Харків), організатор комп'ютерних змагань серед студентів інституту, також представляв інститут у школах міста та області в рамках святкування Дня ощадності.

ДІАНА РУДА – староста групи 401-Ф. За час навчання в ЛІБС УБС НБУ виявила себе активною студенткою: брала участь в олімпіаді з англійської мови (зайняла третє місце серед першокурсників), з вищої математики. На II курсі була учасником наукової конференції «Роз-

виток банківської системи в умовах євроінтеграції України. Також брала участь у IV науково-практичній студентській конференції «Фінансово-інвестиційна політика в Україні». Торік виступила на конференції з англійської мови. Була членом команди спеціальності «Фінанси» в інтелектуальній грі «Ерудит», де команда посіла I місце. За результатами навчання другого семестру 2007/2008 навчального року посіла I місце в рейтинговому списку студентів фінансово-економічного факультету ЛІБС УБС НБУ.

З першого курсу Діана бере активну участь у спортивному житті інституту. Вона – капітан гандбольної команди ЛІБС УБС НБУ. Бере участь у змаганнях із гандболу між вищими навчальними закладами.

Звичайно ж, ми не могли оминати цей важливий факт у біографіях студентів і взяли в них інтерв'ю.

– Тарасе, цьогоріч тобі присудили звання найкращого студента. Це – факт твоєї популярності серед студентства та викладачів, поваги та визнання. Тож що для тебе означає звання універсального студента?

– Для мене це дуже важливе звання і я вважаю його найважливішим досягненням у своєму житті.

– Ти – цілеспрямований, розважливий, наполегливий студент. Як вплине на твоє світосприйняття ця перемога? Чи це лише маленька сходинка до наступної мети?

– Звичайно, я трішки змінився після отримання нагороди, але ніяк глобально на моє світосприйняття і плани на моє майбутнє ця перемога не вплинула. Я далі залишаюся звичайним студентом і прямую підкорювати наступну сходинку.

– Що б хотів побажати студентам ЛІБСу?

– Щоб життя дало море енергії, фантазії та сміливості бути молодим

– любити життя, придумувати життя і будувати життя. Бажаю всім студентам ЛІБС учитися для себе і для інших, любити себе та інших, жити в мирі зі світом і собою.

– Як ти гадаєш, чи міг би ти так широко реалізувати потенціал свого «Я» десь інде?

– Швидше за все, так широко я би не зміг реалізуватися. Бо в ЛІБС УБС НБУ для цього створено всі умови – безліч різних гуртків, конкурсів та організацій. А ще в мене дуже хороша група, і ми разом реалізували вже декілька проектів (чемпіонат з контр-страйку, благодійний студентський книжковий ярмарок).

– I останнє, поділися своїми планами на майбутнє.

– Своє майбутнє я уявляю як символічний багатопверховий будинок. Перший поверх у ньому займає здобуття вищої освіти. Власне, будівництвом його я зараз і займаюся. А другий поверх мого «будинку планів» поділяється на дві частини: у правій, наприклад, розташовано перспективну та цікаву роботу, а в лівій – власна родина, де я зможу щасливо реалізуватися як чоловік і батько. Гадаю, що зі мною погодиться більшість людей: цікава й пристойно оплачувана робота плюс сімейний добробут, любов – це і є складові щастя людини.

– Із минулого Аукціону надій тобі в подарунок дістався дуже вагомий приз, що це і що він для тебе означає?

– Мені дісталася книга про життєвий шлях Богдана Ступки з його автографом. Для мене сам Богдан Ступка є дуже важливою персоною, особистістю, оскільки він зміг себе реалізувати в житті та багато чого досягти. Тому книжка про нього є цінним подарунком.

– Дякуємо, Тарасе!

(Закінчення на 20 стор.)

Студентство відзначило своє свято

3 нагоди Міжнародного дня студентів в актовій залі нашого інституту 17 листопада проgrimів яскравий, феєричний концерт! Так можуть веселитись, жартувати, усе що завгодно робити, щоб не нудьгувати, тільки студенти!

Історія студентства налічує сотні років, студенти завжди були волелюбною, незалежною та свободомислячою частиною суспільства. Було б неправильно не відзначити на цьому святі найкращих студентів ЧІБС, а саме: Вікторію Нетяхату та Надію Вуйченко, котрі отримали грамоти за активну діяльність в органах студентського самоврядування та за успіхи в навчанні.

Концертні номери були незвичайні, вони пронесли глядачів через всі країни світу, стерли кордони та символічно об'єднали представників однієї нації – студентів. Почувши про наше свято, вирішили завітати до нас школярі з розташованої неподалік спеціалізованої школи № 18. Маленькі хлопчики та дівчатка не розгубились на сцені і, опинившись у стінах вищої школи, поводитися зовсім як дорослі. Вони весело та щиро привітали нас зі святом.

Дебютували як ведучі концерту першокурсники «Вона» і «Руслан Траляля». Дівчина вжилася в роль Клеопатри і весь вечір командувала своїм радником. Перед глядачами розгорталися справжні чудеса. Крутнувши чарівну скриню, Клеопатра відкривала для нас різноманітні країни зі своїми традиціями і таїнствами.

Подорож почалася з нашої Батьківщини, яку представили Юлія Бондаренко з піснею «Місяць» і дует Вікторії Нетяхати й Ольги Онисенко, які заспівали веселу українську народну пісеньку з сумною назвою «Порізала-м пальчик».

Усе свідчило про те, що наступним пунктом призначення була Англія. Мишко Дьомін, ще не зіпсований «Квест Пістолсом» хлопець, зіграв на саксофоні чудову мелодію з пісні

«Yesterday». Усі дівчата з 9-Б класу школи № 18 розтанули...

Нова співоча зірочка Аріна Маслова нагадала нам про таку англійську групу, як «Evanescence», піснею «My immortal».

Родзинкою святкового концерту став виступ гурту «Квест Пістолс» із піснею «Дні гламуру»! Ми їх полюбили ще з минулого року і з нетерпінням чекали на їхній виступ. Вони запалили зал і зірвали шквал аплодисментів. Нагадаємо, хто ж ховається за образом Ангела, Неформала та Пірата Джека Горобця. Це – Влад Жарін, Сашко Брикун і Мишко Дьомін. Де можна придбати їхні постери??? Характерною особливістю їхніх номерів є продуманість кожної дрібниці, кожного руху, кожного сценічного костюма.

Традиційно весело розіграв сценку зі студентського життя Денис Яновський, якому допомагали Сашко Бридун та Олександра Галєєва.

До Росії ми завітали під пісню Марини Горідько «Верною любов». Чуттєвість, проникливість Марини захопила нас усіх, десь по тілу пробігли мурашки.

Святковий концерт був наповнений також танцями, хореографічними постановками танцювального колективу «Стиль». Наш пристрасний танцюрист Андрій Діхтяр закрутив під музику голову не одній дівчині інституту.

Усім, хто брав участь у концерті, висловлюємо подяку! Без вас ми не уявляємо свята в нашому інституті, особливо такого свята, як День студентів!

Усім, хто дочитав до кінця цю оповідь, і всім, хто заснув на третьому абзаці, бажаємо наснаги як у навчанні, так і в особистому житті. Адже ефективно поєднання приємного з корисним – це запорука успіху!

**З любов'ю ANITA,
студентка ЧІБС УБС НБУ.**

Студентський марафон у ЛІБСі (Закінчення. Поч. на 20 стор.)

Ми розпитали й Діану, що для неї означає перемога в номінації «Універсальний студент ЛІБС УБС НБУ». Ось що вона нам розповіла:

– Стати універсальним студентом – це велика честь для мене. Чесно кажучи, я не ставила собі за мету здобути таке звання – просто старанно навчалася, приєднувалася до громадської роботи, поважала і поважаю наших викладачів і студентів, пишаюся тим, що навчаюся у такому хорошому навчальному закладі, як ЛІБС УБС НБУ, – і так приємно, що все оцінили в такий спосіб! Для мене бути універсальним студентом – означає встигати зробити все: підготуватись до модуля чи до екзамену в останню ніч; інколи поспати три години і при цьому виспатись; ходити на дискотеки і брати участь у

конференціях; бути хорошою та відповідальною старостою і вчасно перекопати своїх одногрупників, що на останню четверту пару в другу зміну все ж таки варто піти, при цьому відганяючи від себе думку: «Якби я не була старостою – я б перша кричала: «Йдемо додому!»; під час змагань між інститутами виходити на гандбольне поле з усмішкою, знаючи при цьому, що ми і так програємо (дівчата з гандбольної команди ЛІБС мене зрозуміють), і взагалі, просто почуватися студентом «наповну»! Я хочу подякувати всім викладачам ЛІБС УБС НБУ, які докладають багато зусиль для того, щоб ми стали хорошими спеціалістами і розумними людьми, своєму найкращому кураторові Н. Н. Рим, яка завжди допомагає мені та моїй групі у важких ситуаціях, деканатові фінансово-економічного факультету, який подав мою кандида-

туру на звання універсального студента року, і всім-всім, хто її підтримав. Я пишаюся тим, що навчаюся у такому елітному закладі, як ЛІБС УБС НБУ. Для мене ЛІБС – це як велика сім'я зі своїми традиціями, родинним духом і материнським теплом Т. С. Смовженко і Г. Я. Дутки. У нашому інституті створено всі умови для того, щоб студенти могли не тільки добре вчитися, а ще розкривати та розвивати всі свої таланти. Лише потрібно цього захотіти!

Студентам я хотіла б побажати ніколи не зупинятись на досягнутому, завжди йти вперед; у будь-якій ситуації говорити собі, що все буде добре, і пам'ятати, що вихід є завжди – тільки не потрібно лінуватися його знайти! А викладачам я б хотіла побажати терпіння на лекціях, щедрості на семінарах і, звичайно, поблажливості і милосердя на екзаменах.

У листопаді відшуміло професійне свято студентів – Міжнародний день студентів. Але в січні, 25 числа, у Тетянин день, студентське свято можна відсвяткувати ще раз. І нам стало цікаво, що ж думають про свої студентські роки, про навчальні заклади, які дали їм «путівки» в життя, колишні студенти, про підготовку і дещо про реалії вже тепер дорослого життя, де майже весь час присвячуєш фахові, що здобув, своїй улюбленій роботі. Тож цей матеріал – про випускників інститутів Університету.

Випускник Львівського інституту банківської справи УБС НБУ 2007 року, зараз – фінансовий директор ВАТ КУА «Росан-Капітал» Михайло МЕРКУЛОВ переконаний, що основа економічних знань і бізнесу – бухгалтерський облік. Про це та інше ми й поговорили з Михайлом.

– Михайле, що скоріше почнеш працювати – то швидше зробиш кар'єру?

– Так! Але почавши працювати ще на третьому курсі, я, звичайно, досяг певних успіхів, але забрав у себе повноцінне студентське життя. Та роздумувати над цим уже й так нічого не дасть, життя йде далі, а минулого не повернеш.

– Починати треба «знизу»?

– Так! Я починав звичайним касиром, потім – бухгалтер-касир, потім – бухгалтер невеликої фірми, зараз – фінансовий директор. Керувати дуже важко! Це не тільки управління всіма грошовими потоками компанії (а це величезні кошти!), кредитами і депозитами, ризиками... Потрібно обов'язково знати функції та посадові обов'язки підлеглих, щоб знати, що саме ти в праві з них питати і що саме вимагати. А для цього найкраще – «приміряти» ті посади на себе.

– Ви переконані, що знання бухобліку – основа бізнесу. Чому?

– Так, я в цьому переконаний! А чому, відповім. Треба не просто орієнтуватися в обліковому законодавстві, а достеменно його знати, щоб передбачати дії і наслідки від них.

– Чи достатню підготовку отримали в інституті?

– Так, дійсно, багато знань дав інститут, дав і основи практики. Теорію я володів, це так. Але практичних знань мені все ж бракувало. Мене навчили всіх типових операцій, які працюють у типових ситуаціях. А як діяти в нетипових ситуаціях, у режимі «авралу»? І тут треба навчатися самому, не заціклюватися на своїх обов'язках, а дивитися ширше, розвиватися, цікавитися іншими ділянками роботи. І без курсів, семінарів, конференцій – це не надто реально зробити, не досягнути. Але такі заходи дають дещо інше – обмін думками, досвідом, здобути реальними людьми в реальних ситуаціях. І він, цей досвід, – той золотий резерв, який можна використати для свого зростання – як особистісного, так і кар'єрного. Потім до цього докласти ініціативу, творчий підхід, а ще багато-багато праці – і рецепт успіху готовий. А ще дуже важливо вміти працювати в команді.

– Дякую, Михайле, за відповіді. Хай щастить!

Заступник керівника ЦОК Акцент-Банку в м. Львові, випускниця 2002 року ВІРА ЧЕРНЯК:

«Після закінчення інституту 2002 року я, звичайно ж, вирішила шукати роботу в банку. Пошуки мої тривали довго – півроку. Я розносила своє резюме по різних банках, розсилала через Інтернет і, нарешті, восени мені запропонували роботу в ПриватБанку. Там почала працювати економістом у відділі пластикових карток. Я оформляла пластикові картки для фізичних осіб, працювала з різними категоріями населення. Робота дуже подобалася, цікава, різнобічна, але, водночас, – складна. Бо робота з людьми вимагає від працівника витримки, персонального підходу до кожного клієнта, любові. Але мені подобалося!

Тепер я обіймаю посаду заступника керівника центру обслуговування фізичних осіб. У мене дуже цікава і відповідальна робота. Створення доброзичливих і відкритих стосунків з клієнтом – це, як на мене, найважливіше в моїй роботі! І цього потрібно вчитися не один рік.

Власний досвід, навчання – тренінги, семінари, удосконалення у сфері банківського обслуговування, постійне особистісне зростання і бажання досягти високих результатів, а також дружна команда однодумців – це те, що дав мені ПриватБанк. Але «міцний фундамент» знань я отримала саме в ЛІБС УБС НБУ. Хочу подякувати викладачам і керівництву інституту за це. Для мене цей навчальний заклад – рідна домівка, я й досі частенько буваю в інституті, особливо в корпусі, що на вул. Коперника, 14. Тягне магнітом!

Слово – колишнім студентам...

Щороку ЧІБС випускає зі своїх стін висококваліфікованих спеціалістів, котрі працюють у фінансових установах в усій Україні. Своїх випускників вважаємо золотим фондом інституту. Як відомо, саме від якості освіти залежить конкурентоспроможність фахівців на ринку праці. Щоб дізнатися, чи становлять наші випускники гідну конкуренцію випускникам інших ВНЗ і чи мають вони попит у роботодавців, кореспонденти звернулися до випускників інституту попередніх років.

Ганна КЛІМОВА.

Юрій ДРАГАН, випускник 2007 року:

– Враження від навчання в ЧІБС – лише найкращі. Дуже вдячний усім викладачам за те, що терпіли нас, адже не завжди ми були ідеальні, та намагалися привити нам любов до знань. Беззаперечним залишається той факт, що інститут дав мені відмінну базу для кар'єрного зростання. Звичайно, є різниця між випускниками різних вишів. І радує той факт, що ЧІБС дуже відомий у Черкасах серед власників різних підприємств і керівників установ. І можете мені повірити (знаю це з власного досвіду), що ЧІБС вважають інститутом, випускники якого в наш час мають дуже хорошу, а головне – відповідну вимогам роботодавців фахову базу та підготовку. Тому переваги нашого інституту щодо інших ВНЗ – беззаперечні. А стосовно того, чого не вистачає в підготовці студентів, сказати важко, адже підготовка спеціалістів має відповідати вимогам роботодавців, а їхні вимоги змінюються з плином часу. На мій погляд, нашому інституту варто ще більше звертати увагу на практичний бік підготовки спеціалістів. Адже не даремно кажуть, що на практиці все сприймається швидше і повноцінніше, ніж у теорії. Тому дуже добре, що в нашому інституті є такі організації підвищеного практичного навчання, як навчально-тренувальний банк «Славутич». Але шкода, що немає тренувальної бухгалтерії, хоч наші бухгалтери і так високо цінуються в роботодавців та мають попит.

Студентам раджу більше уваги звертати на спецпредмети, саме вони допомагають здобути майбутню роботу та допомагають у кар'єрному зростанні. Практично всі мої однокурсники працевлаштовані і більшість із них працюють за спеціальністю. Деякі вже впродовж останнього року навчання в інституті встигли успішно розвинути свою кар'єру. Я теж дечого досяг. Починав з роботи кредитного інспектора в «Дельтабанку», а зараз працюю заступником начальника автоматизації страхового обліку в страховій групі «ТАС» і прагну не зупинятись на досягнутому.

Тетяна ОСІПЕНКО, випускниця 2006 року:

– Спогадів про навчання багато, серед них як гарні, так і не дуже, але більшість усе-таки гарних. У підготовці студентів, як на мене, не вистачає практики! А ті предмети, що викладаються, то лише основи, які в роботі зовсім мало використовуються. Я зараз жалкую, що у студентські роки мало читала, бо саме інформації мені зараз не вистачає. Мої одногрупники влаштувались по-різному. Хто нормально, хто – не дуже. Наприклад, я працюю в Черкасах у ПриватБанку спеціалістом із роздрібного обслуговування фізичних осіб, або простіше – менеджер, а одногрупниця, яка так само добре вчилася в інституті, працює на касі. Отже, все ж таки багато що залежить від знайомств і від долі – може поталанити, а може, і ні.

Працювати цікаво, але важко. Найважче працювати з людьми, адже вони бувають різні. У мене є постійні клієнти, які приходять тільки до мене, вони мене люблять, адже я людина доброзичлива і завжди готова допомогти. Поки в тебе не буде стажу або поки ти не зарекомендуєш себе як гарний спеціаліст – ніяких перспектив на підвищення не буде.

Хочу побажати студентам навчитися цінувати час! Коли будете працювати, його не вистачатиме ні на що! Якщо хочете піти на курси – ідіть, пізніше часу не буде!!! Цінують кожну хвилину! І намагайтеся не прогулювати пари! А звернути увагу треба на своє навчання – того, що дають викладачі, замало, – читайте більше літератури!!!

Олег ПАСЬКО, випускник 2007 року:

– Враження від навчання залишилися лише позитивні. Думаю, що обрав саме той ВНЗ, який задовольняв усі мої вимоги, – і не помилюся. ЧІБС дав мені не тільки формально потрібну спеціальність, а й необхідні знання та навички для працевлаштування. Останнім місцем роботи був центральний офіс найбільшого за класифікацією НБУ банку – ВАТ «Кредитпромбанк» на посаді головного спеціаліста відділу аналізу і маркетингу.

Мої однокурсники, з якими я спілкуюсь, стовідсотково влаштувались на роботу. Не обов'язково за спеціальністю, але тим не менш пов'язану з фінансами. Кожен знайшов своє місце: хто – у банку, хто – у страховій компанії, хто – у приватному підприємстві. У працевлаштуванні головну роль відіграють особисті якості потенційного робітника. А ЧІБС дає відмінну базу для особистісного розвитку, і, можливо, деякі роботодавці внаслідок цього можуть симпатизувати нашим випускникам. На жаль (а можливо, і ні), ВНЗ не може гарантувати, що будь-який випускник буде відмінним працівником. Усе – у ваших руках!

Згадуючи навчання, хочеться відмітити, що у викладанні багатьох предметів не вистачає інноваційних рішень, тренінгів, пояснень на практиці. Але необхідно опанувати всі дисципліни, адже всі вони знадобляться в подальшій роботі. Також багато студентів не приділяють потрібної уваги вивченню англійської мови. Вони не розуміють, що без її знання можуть пропустити свій шанс на працевлаштування, підвищення чи на укладення вигідної угоди.

Говорять наші колишні студенти

Дуже приємно, коли випускники не забувають свою альма-матер, зберігають теплі спогади про свої студентські роки, люблять і поважають своїх викладачів. Своїми почуттями з нами поділилися випускники нашого інституту: Оксана Сабиніна – старший спеціаліст сектора розрахунків з банківських операцій у ЗАО «ПУМБ», Павло Серго – фінансовий консультант середнього і малого бізнесу в УкрСиббанку, та студентка Олена Сабиніна, яка зараз навчається на п'ятому курсі в Університеті банківської справи НБУ в м. Києві.

Оксана САБИНІНА, випускниця 2006 року:

– Обличчя кожного ВЗО – викладацький колектив. У цьому плані наш інститут заслуговує на вищий бал! Адже він зібрав під своє крило високопрофесійних викладачів, які не шкодують сил для того, щоб студенти засвоїли частину їхнього досвіду, зацікавилися предметом, отримали поштовх до подальшого самонавчання. Те, чого нас вчать на заняттях, стане в нагоді не тільки на роботі, а й просто в житті. Тому студенти, які не досить уважно і відповідально ставляться до навчання, потім часто про це шкодують.

Павло СЕРГО, випускник 2008 року:

– Щиро дякуємо інституту за те, що прийняв нас у свої лави, повірив у наші сили, допоміг розкритися як особистостям, викликав потяг до нових знань. Ми вдячні викладачам за тепле ставлення до студентів, взаєморозуміння і готовність завжди прийти на допомогу. Випускників нашого вишу завжди охоче приймають на роботу в різні фінансові установи, оскільки знають про високий рівень їхніх знань.

Олена САБИНІНА, студентка ІМПО УБС НБУ:

– Я дуже рада, що на п'ятому курсі я вступила до Університету банківської справи НБУ. Він відзначається високим рівнем викладання, теоретичні відомості підкріплюються практичними прикладами. Серед наших викладачів є керівники підрозділів банків та інших установ, державні діячі. Дуже цікаві не тільки основні предмети, а й факультативи «Ділова англійська мова» та «Культура ділового одягу». Навчання в цьому Університеті відкриває широкі перспективи працевлаштування та кар'єрного зростання. Але, безумовно, без тієї бази, тих ґрунтовних знань, які я отримала, навчаючись у Харківському інституті банківської справи, я не змогла б сюди потрапити. За майстерне викладання, за увагу до студентів, за піклування про їхнє майбутнє я щиро вдячна рідному інституту!

Сивак М. В. **Новий великий німецько-український економічний словник** / Національний банк України. – К.: УБС НБУ, 2008. – 1515 с.

ISBN 978-966-484-019-1

Пропонований словник містить близько 80 000 термінів і на сьогодні є найповнішим німецько-українським словником з економічної тематики.

Для економістів, фінансистів, підприємців, юристів, наукових працівників, викладачів, перекладачів, студентів та аспірантів. Він може бути корисний і широкого кола фахівців, які цікавляться німецькою та українською лексикою в різних сферах економіки.

Ціна реалізації – 88,25 грн

Якщо є з чим порівняти...

...Ще ніби вчора була абітурієнтом... Підготовчі курси... Вступ до вишу... А вже сьогодні – останній курс... Навіть і не думалось, що п'ять років студентського життя так швидко минуть. Особливо це відчулося, коли після закінчення бакалаврату в іншому виші я вступила на магістратуру в ЧІБС УБС НБУ. За цей невеличкий період, ці декілька місяців навчання, я зрозуміла, скільки було втрачено за попередні чотири роки, скільки можливостей було не реалізовано...

У ЧІБС почалося нове життя, цікаве й різноманітне, нові стосунки та нові можливості. Навчаючись тут, реально оцінюєш, скільки інститут вкладає у свого студента, дає можливість самореалізуватися, самовдосконалитися, збільшити свій світогляд, захоочує та мотивує молодь до активного сучасного студентського життя. Затишна атмосфера, яка панує в стінах інституту, турботливі викладачі та студенти-друзі створюють найкращі умови навчання. Інститут не тільки дає студентам

знання, а й готує майбутніх фахівців до самостійного життя. Студентам ЧІБС даються більші можливості в здобутті знань, у застосуванні їх на практиці, а це дає більше свободи вибору, передбачаючи свідомий вибір власного майбутнього.

Більшість наших студентів беруть участь у науково-практичній роботі, незважаючи на те, що це займає багато часу та сил, недоспаних ночей і моральної перевтоми, тому студенти ЧІБС мають кращі успіхи в навчанні. Завдяки своєму інноваційному та гнучкому мисленню наші студенти завжди попереду.

Можна вважати, що студентські роки – це свого роду школа життя. Кожний день нашого студента – це постійний рух, свого роду боротьба за самовдосконалення, формування принципів та твердості духу.

Ірина КРАМАР,
студентка групи МФ-51
ЧІБС УБС НБУ.

▲ Студенти ЛІБС УБС НБУ вручають Тамарі Степанівні Смовженко Золоту медаль і Подяку від студентської спільноти «Улюбленому ректорові за щире серце, безмежну душу, віру та сприяння в реалізації всіх студентських ініціатив».

І знову новосілля!

Шостого грудня урочисто засіяно поріг оновленого третього корпусу за адресою: м. Львів, просп. В. Чорновола, 61. У «студентську експлуатацію» корпус перейде з початком другого семестру.

Відреставрований корпус є одним з найкращих навчальних корпусів України. Тут розміщено 18 сучасних комп'ютерних класів, 36 просторих аудиторій, навчально-тренувальний банк, де студенти здобуватимуть навички в умовах, максимально наближених до умов реального банку, облаштовано бібліотеку, лекційні аудиторії з амфітеатром, лінгафонні кабінети, консалтингові лабораторії-тренажери і навіть кімнати для соціальної реабілітації студентів. Ректор Університету Тамара Смовженко, звертаючись до студентів, попросила їх гідно оцінити надані їм можливості для навчання та виправдати цю інвестицію успішними знаннями та досягненнями.

Довідка. Будинок на просп. В. Чорновола, 61, колись належав Держбанку СРСР і 2001 року його передали на баланс Львівського інституту банківської справи. Реконструкцію навчального корпусу розпочато 2004-го. За чотири роки замінено старе перекриття на новий двоскатний дах із металочерепиці, старі дерев'яні вікна – на металопластикові, утеплено фасад, змонтовано дахову котельню, оновлено зовнішні та внутрішні мережі електропостачання; зовнішні та внутрішні мережі водопостачання; мережі каналізації; комп'ютерну і телефонну мережу, TV-мережу; внутрішні системи опалення тощо.

